

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
11 вересня 2013 р., середа**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

- Від прокуратури радянської до... європейської** *Анна Черевко, «День»*3
- В.Олійник: "Якщо попередні висновки, як і обіцяла Венеціанська комісія, будуть готові вже у вересні, а остаточний висновок — у жовтні, й законопроект буде паралельно зареєстровано, до листопаду проект міг би пройти обидва читання. Тобто якщо законопроект, а я думаю так і станеться, Президент визначить як невідкладний, то його буде ухвалено ще до саміту".
- Нашли повод для зустрічі** *Артем Скоропадский, "КоммерсантЪ" (Україна)*7
- Вчера временная следственная комиссия Верховной Рады, расследующая обстоятельства нападения на журналистов 18 мая во время акции "Вставай, Украина!", начала рассматривать вопрос правомерности появления боевой разведывательно-дозорной машины на улицах столицы, что, по мнению представителей оппозиции, и вызвало массовые столкновения.
- Пора и о президенте подумать** *Сергей Сидоренко, "КоммерсантЪ" (Україна)*.....8
- В Верховной Раде зарегистрирован проект системных изменений в Закон о выборах президента. Часть положений документа нашла поддержку экспертного сообщества, в то же время другие нормы вызвали негативную оценку специалистов. Учитывая, что одна из статей законопроекта позволит Ю.Тимошенко принять участие в выборах, документ наверняка не будет принят в исходной редакции. Между тем в парламентском большинстве признают, что закон о выборах нужно менять.
- Казус плебісциту** *Данило Іванів, Катерина Бачинська, "Україна молода"*10
- Цікавою залишається роль М.Катеринчука в цих баталіях. Він одним із перших дізнався про дату й місце проведення зборів КПУ і подав заяву до суду щодо заборони. По-друге, голова Європейської партії отримав досить швидко і позитивне рішення суду. Політолог В.Фесенко вважає, що без втручання влади таке швидко, позитивне для Катеринчука судові рішення було б неможливе.
- Суду не удалось лишити регіонала Маркова мандата** *"Сегодня"*12
- 10 сентября Окружной административный суд Киева оставил без рассмотрения иск зампреда Одесского облсовета А.Гончаренко о лишении нардепа И.Маркова депутатского мандата, сообщается на сайте политика. Суд удовлетворил ходатайство представителя И.Маркова А.Казарновского.
- Деньги на видеонаблюдение за выборами потрачены неэффективно** *Ольга Куришко, "КоммерсантЪ" (Україна)*13
- Инициатор проведения видеонаблюдения на выборах экс-депутат, а ныне замминистра Кабинета министров В.Забарский от комментариев воздерживается. А вот народные депутаты утверждают, что Счетная палата погорячилась с критикой.

Камеры на выборах-2012: дорогие, неэффективные и никому не нужные <i>Елена Галаджий, "Комсомольская правда в Украине"</i>	13
---	-----------

Несмотря на обещания политиков отдать видеотехнику в школы, камеры и ноутбуки лежит мертвым грузом в органах местной власти.

Депутатские запросы: что беспокоит нардепов Александра Захарова, «Сегодня».	14
--	-----------

С начала работы Верховной Рады 7 созыва народные депутаты подали 2019 депутатских запросов, подсчитала мониторингово-аналитическая группа «Цифра». За всю каденцию предыдущего, 6 созыва ВР, депутаты подали 10 375 запросов.

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

Александр Ефремов: «Украина планирует закупать у России всего 10 млрд. кубометров газа» <i>Остров.....</i>	15
---	-----------

Об этом на пресс-конференции в Луганске заявил лидер фракции Партии регионов в Верховной Раде, председатель Луганской областной организации Партии регионов А.Ефремов, - сообщает корреспондент "ОстроВа".

На женщину-нардепа завели дело из-за избивания охранника Азарова <i>Левый Берег.ua</i>	15
---	-----------

Найцікавіше сьогодні – кого саме висунуть опоненти на новий двобій. З цим питанням "Обоз" підходив до чинних депутатів Верховної Ради, але дізнався небагато. "Будуть висунуті ті самі кандидати, які перемогли і в яких вкрали перемогу. Якщо вони, звісно, цього побажають. Якщо ні – вестимо переговори по висуненню єдиного, узгодженого кандидата", – сказав нашому виданню В.Чумак.

"Кандидатський мінімум"-2013. Хто піде на довибори? <i>Обозреватель</i>	16
--	-----------

Найцікавіше сьогодні – кого саме висунуть опоненти на новий двобій. З цим питанням "Обоз" підходив до чинних депутатів Верховної Ради, але дізнався небагато. "Будуть висунуті ті самі кандидати, які перемогли і в яких вкрали перемогу. Якщо вони, звісно, цього побажають. Якщо ні – вестимо переговори по висуненню єдиного, узгодженого кандидата", – сказав нашому виданню В.Чумак.

БЛОГИ

Ирина Бережная: «Главный рецепт европеизации» <i>корреспондент.net.....</i>	18
--	-----------

Вчера официально стартовала публичная кампания на поддержку европейской интеграции Украины. Кроме прочего, в концертном зале Национальной филармонии звучали мессиджи о том, насколько для европеизации Украины важно участие нашей молодежи в образовательных программах Европейского Союза.

Сергій Міщенко: «Люди не втратили надію в "покращення"» <i>корреспондент.net</i>	19
--	-----------

Провів дві зустрічі зі своїми виборцями у селах Гнідині та Вишеньках. І хоча напередодні дільничний міліціонер власноручно зривав оголошення про мою зустріч з виборцями Гнідина – вони прийшли.

Геннадій Москаль: «Наркоманія - горе для сім'ї і радість для правоохоронців» <i>glavkom.....</i>	20
--	-----------

Наркоманія і туберкульоз набувають в Україні масштабів епідемії, а держава нічого "не бачить".

ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

Рыбак развенчал надежды Тимошенко на лечение за границей <i>5 канал, Время новостей</i>	22
--	-----------

Україна не постачала зброю до Сирії <i>"Студія "1+1", ТСН.....</i>	22
---	-----------

Скандал на мільярд гривень <i>ICTV, Факти</i>	23
Голова Меджлісу кримськотатарського народу проти участі українців у сирійському конфлікті <i>5 канал, Час новин</i>	24
Лондон готується к дням України <i>Интер, Подробности</i>	24
Європа агітує за себе <i>ТРК "Україна", События</i>	25
У столиці представили номінантів на перемогу в акції "Сім чудес Києва" <i>УТ-1, Підсумки дня</i>	25
Дивно, що радник Путіна дає поради не йому, а Україні <i>Радіо Свобода, Ваша Свобода</i>	26

Друковані видання

Від прокуратури радянської до... європейської Анна Черевко, «День»

Європейська комісія за демократію через право (Венеціанська комісія) дала попередню позитивну оцінку законопроекту «Про прокуратуру», авторства робочої групи при Президенті України. Дискусії тривають щодо двох пунктів. Про це журналістів повідомили секретар Венеціанської комісії Томас Маркерт та консультант Ради Європи, экс-голова наукового комітету Агентства Європейського Союзу з питань основоположних прав Джеремі МакБрайд. Європейці нагадали, що Україна взяла на себе зобов'язання щодо реформування прокуратури ще 1995 р., коли вступала до Ради Європи. На рік пізніше переформатування цього органу було закладено у Конституцію України. Насамкінець, значні зміни у системі функціонування органів прокуратури передбачено новим Кримінальним процесуальним кодексом, ухваленим під час останньої сесії парламенту минулого скликання. За майже двадцять років було підготовлено кілька редакцій закону про прокуратуру, однак жоден не пройшов атестацію Венеціанською комісією. Нині, нарешті, влада виявила готовність до запровадження необхідних змін.

«Розроблений законопроект є гарною основою для подальшого реформування, — зауважив Томас Маркерт, — хоч, звісно, текст іще не ідеальний і деякі пункти все ще обговорюються». Зауваження європейців стосуються статті 24, відповідно до якої прокуратура зберігає право на представлення у суді неповнолітніх чи недієздатних громадян. Такі повноваження, на думку представника Венеціанської комісії, все ще досить широкі, адже головною вимогою Європи є скасування права прокуратури на загальний нагляд. «Ці функції має бути закріплено за омбудсманом та представниками безкоштовного захисту», — зазначили експерти.

Зокрема, певне упередження викликала стаття 17, яка стосується підпорядкування прокурорів. Також європейці наполягають на тому, щоб перед обранням генерального прокурора відбувалося обговорення та погодження кількох можливих кандидатів на цю посаду.

Насамкінець, європейці зазначили, що процес реформування в Україні є однозначно позитивним явищем. Що ж до законопроекту, то тут вони відзначили готовність влади до конструктивної дискусії й висловили переконання, що суперечності буде усунено. «11—12 жовтня Венеціанська комісія дасть офіційний висновок щодо остаточно узгодженої редакції законопроекту. Якщо на те буде політична воля влади, його можна буде ухвалити ще до Вільнюського саміту», — підсумував Томас Маркерт.

Нагадаємо, реформування прокуратури є однієї з головних вимог Європейського Союзу напередодні підписання Угоди про асоціацію у Вільносі. Проте, незважаючи на оптимістичні прогнози представників Європи, ухвалити розглянутий Венеціанською комісією законопроект буде не так просто. «Колізія полягає в тому, що закон про прокуратуру не просто зареєстровано у Верховній Раді, а й прийнято у першому читанні минулим скликанням парламенту. Це не дозволяє реєструвати інші схожі закони, доки не буде прийнято остаточне рішення щодо цього проекту, який вже готовий до другого читання», — пояснює «Дню» депутат від «Батьківщини», член Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності ВР Сергій Сас.

Про переваги й недоліки напрацьованого владою проекту та перспективи його ухвалення парламентом «День» спілкувався із народними обранцями, представниками профільного комітету Сергієм Сасом («Батьківщина»), Володимиром Олійником (Партія регіонів) та експертом Центру політико-правових реформ Олександром Банчуком.

Володимир Олійник, народний депутат, Партія регіонів:

— Якщо попередні висновки, як і обіцяла Венеціанська комісія, будуть готові вже у вересні, а остаточний висновок — у жовтні, й законопроект буде паралельно зареєстровано, до листопаду проект міг би пройти обидва читання. Тобто якщо законопроект, а я думаю так і станеться, Президент визначить як невідкладний, то його буде ухвалено ще до саміту.

По-перше, існуючий законопроект не опозиційний. Його писали й переписували за моєї пам'яті разів шість чи сім. Це не є ноу-хау. Але я спробував переконати Кожем'якіна (представник «Батьківщини», голова Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності ВР. — Ред.), що системні зміни в державі, як правило, пропонують представники влади. Головні інститути законодавчої ініціативи в таких питаннях — Президент і уряд. Спочатку треба створити концепцію й ухвалити закон, передбачивши організаційно-фінансові ресурси для його реалізації.

Найбільш складними у цьому проекті будуть перехідні й прикінцеві положення. Щоб не сталося так, що стару систему, хай як би вона не працювала, розвалили, а нова так і не з'явилася. Тож реформу в державі повинні проводити з ініціативи влади, незалежно від прізвищ. Щоб позбутися будь-якого політичного підтексту, я можу навести приклад: у минулому скликанні парламенту депутати від Партії регіонів зареєстрували законопроект про поліцію, але ми його не підтримали.

Що ж до суперечок із опозицією, одна справа, коли вони виступають проти наших проектів, і зовсім інша, коли йдеться про проекти, ухвалені Венеціанською комісією. Минулого тижня ми розглядали конституційні зміни щодо посилення незалежності суддів. Опозиція називала низку недоліків цього акту. Утім, Венеціанська комісія зробила висновок, що запропоновані зміни стовідсотково відповідають європейським стандартам. У результаті всі проголосували «за». Опозиція не може піти проти Європи. Водночас якщо до другого читання опозиція запропонує раціональні поправки із напрацьованого ними проекту, чому б і не прислухатися?

Щодо зауважень європейців до цього проекту: маю сказати, що вони дивляться на Україну європейськими очима, а ми дивимося українськими. Суть реформ у тому, щоб вони дотримувалися європейських стандартів, але враховували нашу специфіку. Люди сьогодні йдуть до прокуратури, щоб поскаржитися на трудове законодавство, екологію тощо. Спробуйте їм зараз сказати, що загальний нагляд прокуратури скасовано й звертатися туди немає сенсу. Людина-інвалід, учасник чи дитина війни, а прокуратура не може подати позов, представляючи її інтереси. За проектом, представницька функція прокуратури у суді щодо захисту прав громадян та держави залишається лиш для неповнолітніх та недієздатних осіб. Усі інші повинні йти за принципом безкоштовної допомоги. Можливо, у перехідних положеннях, але це питання треба врегулювати м'яко, щоб не травмувати людей. В Європі прокуратура займається тільки контролем за розслідуванням справ та підтриманням обвинувачень, а ми до такого ще не звикли, і це потрібно врахувати.

Загалом не думаю, що через два пункти європейці визнають проект поганим. Коли ми ухвалили Конституцію, вони також оцінили її позитивно. У перехідних положеннях ми

засначили, що відповідним законом скасуємо загальний нагляд. Справді, ми довго до цього йшли, але на будь-яку позитивну зміну потрібен час. Тут буде знайдено компроміс.

Сергій Сас, народний депутат, «Батьківщина»:

— У опозиції виникає низка занепокоєнь щодо представленого на розгляд комісії проекту. По-перше, цим законом не вирішують питання призначення і звільнення з посади генерального прокурора. Згідно зі статтею 122 Конституції України, генерального прокурора призначає Президент за згодою Верховної Ради, а звільняє його особисто Президент. У цьому полягає ключова проблема залежності прокуратури як державного органу від Президента України. Оскільки сьогодні прокуратура має чітку вертикаль підпорядкування, це призводить до низки проблем. Як би ми зараз не виписували певні положення про прокуратуру у законі, доки це питання не буде вирішено, влада буде її використовувати як репресивний інструмент, в тому числі для боротьби з політичними опонентами. Прикладом на сьогодні є переслідування Юлії Тимошенко. З огляду на те, що в руках прокуратури сьогодні зосереджено питання порушення кримінального переслідування, ініціювання кримінального провадження, досудове слідство, яке, за положеннями нового Кримінально-процесуального кодексу, збережено за прокуратурою іще на п'ять років, процесуального керівництва й підтримання звинувачення в суді свідчить про наявність усіх інструментів. Все це має одну мету — отримати звинувачувальний вирок.

Що ж до інших недоліків цього законопроекту. У завуальованому вигляді залишається загальний нагляд прокуратури, проти якого виступає і Венеціанська комісія. Також ця функція не передбачена Конституцією України. Це подають під виглядом до представлення інтересів фізичних і юридичних осіб під час кримінального провадження. Ми звернули увагу навіть на те, що цю норму, фактично, переписано з тієї редакції закону про прокуратуру, коли вона мала у своєму арсеналі такі засоби прокурорського реагування, як протест, приписи.

Якщо розглядати цей закон у системному зв'язку із КПК, на п'ять років продовжено право здійснювати слідство, але процесуальне керівництво прокуратури за правоохоронними органами є надзвичайно небезпечним. Внаслідок ухвалення нового КПК слідчі в окремих районах мають у своєму провадженні від 90 до 170 справ. Як можна професійно, ефективно, не порушуючи закон, вести таку кількість кримінальних справ, уявити важко. Тому процесуальний нагляд з боку прокуратури відкриває прямий шлях для зловживання і корупції.

Інше проблематичне питання — це так зване прокурорське самоврядування, так звані кваліфікаційні, дисциплінарні комісії. Призначення, функціонування, фінансування цих структур призводитиме до того, що більшість питань, знову ж таки, будуть вирішувати за гроші. Спостерігається спроба замаскувати за місцевим самоврядуванням прокуратури вертикаль підпорядкування й утвердити керівництво з одного центру.

Занепокоєння викликає і збереження права прокурора міняти структуру певного підрозділу. Впродовж останніх п'яти років у цьому органі проводили певні реформування, змінювали назви структурних підрозділів, ліквідовували та створювали нові відділи — це є надзвичайно ефективний механізм боротьби генпрокурора із «інакомислячими» в лавах прокуратури.

Іще одне важливе питання — продовження права займати посади в органах прокуратури працівникам до 70 років. Таку норму можна розглядати з погляду двох обставин: по-перше, законом передбачено, що право на пенсію працівник прокуратури отримує після 20—25 років стажу. Тобто у 40—45 років ці люди починають отримувати пенсію і платню за роботу в органах. Ефективність їхньої роботи викликає запитання. Ті, що пропрацювали 10, 15, 20 років, займають серйозні посади, і це потребує серйозного грошового утримання. Водночас ситуація можливості виходу на пенсію передбачає беззаперечне підпорядкування керівництву. Якщо людина не буде виконувати накази, її просто відправлять на пенсію. Окрім того, людина буде працювати до 70 років, а це означає, що не буде змін особового складу. Молодому спеціалісту не можна буде зайняти місце в прокуратурі, тому що його посідатимуть інші.

Низку проблем викликають питання, пов'язані з новим механізмом введення закону в дію. Як правило, закони вступають у дію з прив'язкою до якихось обставин: після

опублікування, рідко одразу після прийняття. У цьому випадку ми маємо певну неконкретну дату, інформування кваліфікаційних дисциплінарних комісій суддів про їхнє формування. Це може бути використано владою напередодні президентської кампанії. Про формування відповідних комісій буде заявлено після голосування для того, щоб зафіксувати певний склад органів. Якщо влада зміниться, робота у прокуратурі буде паралізована з огляду на склад, куди буде зведено людей, лояльних до влади.

Цей перелік не є вичерпним. Дивують певні перехідні прикінцеві положення, в яких пропонують внести зміни до законів, що не мають жодного відношення до закону про прокуратуру.

Законопроект буде більш детально й глибоко проаналізовано, щоб звернути увагу на певні аспекти, які не дозволяють зробити прокуратуру окремим, незалежним державним органом для забезпечення правопорядку і законності у нашій державі. Все, зазначене вище, свідчить про те, що влада має намір залишити Генеральну прокуратуру дієвим інструментом для боротьби, в тому числі з політичними опонентами, що є неприпустимим для жодної влади. Існування прокуратури буде корисним і виправданим для держави лиш за умови, що це буде незалежний орган, не підпорядкований жодним інститутам чи гілкам влади, а лиш розв'язуватиме питання законності та правопорядку.

Опозиція буде ставитися до цього скрупульозно — ми не маємо права відступати й будемо висловлювати всі свої застереження щодо даного законопроекту. Для ухвалення цього закону участь опозиції є важливою при голосуванні. Ми маємо не просто поставити чергову галочку перед самітом, а зробити усе можливе для того, щоб ухвалений закон слугував на користь держави й кожного громадянина.

Чи буде законопроект ухвалено до саміту, залежить від того, який шлях обрати. Якщо зараз ВР розгляне і відхилить наявний у парламенті законопроект, згідно з законом про регламент, наступний проект можна буде реєструвати не раніше наступної сесії. Звісно, влада спробує використати положення 95 статті регламенту щодо втрати актуальності законопроекту. Але де-юре це не зовсім коректно. Актуальність законопроект може втратити лише за відсутності суспільної необхідності врегулювання таких правовідносин. У цьому ж випадку усі говорять про потребу ухвалення такого закону. Для дотримання норм чинної юридичної конструкції, не виходячи за межі закону, можна ухвалити прийнятий у першому читанні законопроект у другому читанні без певних статей. А потім відправити на повторне друге читання, додавши відповідні статті. Підготувавши, насамкінець, законопроект, який буде узгоджено з усіма політичними силами.

Олександр Банчук, кандидат юридичних наук, експерт з адміністративно-деліктного права та кримінальної юстиції Центру політико-правових реформ:

— Цей проект має ряд переваг та недоліків. Щодо плюсів, нарешті в цьому законопроекті зникає повноваження прокуратури, яке мали скасувати ще 1996 р. — загальний нагляд. Ця норма діяла ще за радянських часів: тоді прокуратура наглядала за дотриманням законності в усіх сферах життя. Нині ж виникла ситуація, коли у кожній сфері існує своя інспекція, до якої додається нагляд прокуратури, тобто отримуємо подвійний контроль. У багатьох випадках це призводить до появи додаткових ризиків корупції. Однак, з точки зору функціонування державного організму, потреби у цьому немає.

На порядок вищою стане прозорість процедури добору прокурорів на посади. Зараз не зрозуміло як це відбувається — є місце для протекціонізму й інших негативних речей. Відповідно ж до закону, буде створено кваліфікаційну комісію, що має відкрити доступ до осіб, які бажають зайняти прокурорські посади.

Не менш важливим є і те, що як для прокурорів, так і для простих громадян, які вважають, що їхні права порушено, відкривається дисциплінарна процедура. Для прокурора це важливо тому, що якщо він не багатиме виконувати вказівки свого керівника, той не зможе власноруч звільнити його з посади — потрібно буде задіяти дисциплінарну процедуру, тобто звернутися до комісії задля призначення догани чи звільнення. Для громадянина користь полягає у тому, що якщо він скаржиться на дії чи бездіяльність якогось прокурора, вирішувати

це питання буде не його керівник, із яким він може бути у хороших стосунках, а комісія, до складу якої входитимуть зовсім інші особи.

Також варто відмітити позитиви оптимізації структури прокуратури: скорочення спеціалізованих прокуратур (військових, екологічних, транспортних) та об'єднання міських і районних прокуратур. Це важливо з точки зору державних фінансів, адже за останні роки прокуратура дуже розрослася.

Що ж до негативних сторін, їх достатньо. Серед головних недоліків — у статті 24 про представництво інтересів громадян та держави у суді залишено пункт сьомий, відповідно до якого прокуратура може подавати застереження до органу державної влади чи місцевого самоврядування, якщо вважатиме, що він виконує визначені законом повноваження неефективно чи неправильно. По-перше, це є латентна форма колишнього загального нагляду. Хоч вона і є суттєво обмеженою та стосується публічних осіб, залишиться певна кількість прокурорів, які будуть займатися виключно загальнонаглядовою діяльністю. У нас є близько 110 адміністративних органів, і за кожним з них буде закріплено прокурора. З позицій вимог Ради Європи, цей пункт є досить сумнівним.

Також Венеціанська комісія може звернути увагу на дуже широку кількість кваліфікаційних дисциплінарних комісій. Якщо у суддів така комісія одна, для прокурорів, яких усього у півтора рази більше, ніж суддів, вирішили створювати не тільки Вищу кваліфікаційну дисциплінарну комісію, а й регіональні комісії. Тут виникає питання щодо раціональності таких утворень. До того ж не зовсім відповідають європейським стандартам встановлені механізми формування складу цих комісій. Для прозорого відбору майбутніх співробітників прокуратури, у комісіях мають бути присутні представники інших юридичних професій, наприклад, адвокати. Відповідно ж до проекту закону, там будуть тільки представники прокуратури та вищих юридичних навчальних закладів. У останніх, гадаю, буде роль статистів, і навіть якщо вони будуть проти тієї чи іншої кандидатури, у прокурорів буде більшість, необхідна для просування свого кандидата. Таким чином, принцип представництва у комісіях не відображено. У результаті, процес стане більш відкритим, але вплив на нього залишиться мінімальним.

Зважаючи на те, що реформа прокуратури є однією з вимог ЄС, і цей проект має бути ухвалено вже цієї осені, шанси його проходження у Верховній Раді досить великі. Порівняно із чинним законом, цей документ дуже хороший, і він призведе до позитивних змін. Проте, це — документ перехідного періоду, він не повністю відповідатиме стандартам, які існують у західноєвропейських країнах щодо органів обвинувачення, тобто прокуратури. Більшість рекомендацій дійсно реалізовано у цьому проекті, але окремі питання ще потребують розв'язання, і це робота на майбутнє.

<http://www.day.kiev.ua/uk/article/podrobici/vid-prokuraturi-radyanskoyi-do-ievropeyskoyi>

Нашли повод для встречи

Артем Скоропадский, "Коммерсантъ" (Украина)

Временная следственная комиссия Верховной рады, расследующая обстоятельства нападения на журналиста "Пятого канала" Ольгу Сницарчук и фотокорреспондента "Ъ" Владислава Содея была создана еще 4 июня. За время работы комиссии Шевченковский районный суд Киева вынес приговор трем обвиняемым по этому делу. Так, Вадим Титушко получил три года лишения свободы условно, а Сергей Приходько и Михаил Пшук — по два года ограничения свободы условно. Поэтому вчера ВСК начала рассматривать вопрос правомерности появления 18 мая в центре Киева военной техники, что, по мнению представителей оппозиции, и вызвало драки. "Мы пытаемся выяснить, кто организатор того, что происходило в Киеве 18 мая, однако ни в МВД, ни в прокуратуре нам не хотят помогать. Кроме того, на суде у Вадима Титушко и других обвиняемых ни разу не спросили, кто является организатором инцидента. В связи со всем этим я не исключаю, что руководство МВД все это и организовало", — заявил глава комиссии Виталий Ярема.

С ним не согласился член комиссии, представитель Партии регионов Андрей Пинчук, заявивший, что "судебное решение о признании нескольких человек виновными уже есть, а значит, говорить, что милиция бездействует, не совсем корректно".

Присутствующий на заседании заместитель начальника следственного управления ГУ МВД в Киеве Валерий Симон заявил, что по факту появления боевой разведывательно-дозорной машины (БРДМ) в центре города 17 сотрудников милиции получили выговоры, строгие выговоры и предупреждения о неполном служебном соответствии. Кроме того, в отношении водителя БРДМ был составлен протокол об административном правонарушении.

Этот ответ не удовлетворил члена ВСК Елену Бондаренко (Партия регионов):

— В массовых акциях принимали участие две стороны. Почему милиция не расследует дела в отношении тех, кто провоцировал столкновения со стороны оппозиции? Вы не хотите трогать тех, кого защищают люди с депутатскими мандатами?

В ответ господин Симон заявил, что уголовные производства открыты и в отношении нескольких членов партии "Свобода". "Личности остальных мы пока устанавливаем",— отметил он.

На этом заседание завершилось, однако его результатами остались недовольны как представители власти, так и оппозиции. "У главы комиссии (Виталия Яремы.—"Ъ") один лейтмотив — БРДМ была причиной того, что произошло, а о драках, которые устроила оппозиция, он молчит. Эти люди тоже должны понести наказание, но комиссия упорно не хочет рассматривать этот вопрос",— заявила Елена Бондаренко. По мнению другого члена комиссии — Андрея Ильенко, власть не желает помогать, ограничиваясь "отписками и отговорками", а сам принцип формирования ВСК был неверным. "При четырех членах от оппозиции и четырех от власти комиссия никогда не придет к общему решению. В члены комиссии надо было включить одного депутата-мажоритарщика, чтобы его голос и стал решающим",— пояснил Ильенко.

<http://www.kommersant.ua/doc/2276264>

Пора и о президенте подумать

Сергей Сидоренко, "Коммерсантъ" (Украина)

Законопроект о внесении изменений в закон о выборах президента подготовил и внес в Раду секретарь парламентского комитета по вопросам государственного строительства и местного самоуправления Руслан Князевич. 75-страничный документ касается преимущественно технических и юридических аспектов избирательной кампании. В пояснительной записке к документу его автор отмечает, что действующий закон, принятый накануне президентских выборов 2010 года, "делает практически невозможным эффективное и честное функционирование избирательных комиссий" и не позволяет рассчитывать на проведение честных и прозрачных выборов в 2015 году.

Эксперты позитивно восприняли новость о появлении такого проекта, хотя отметили, что автор не консультировался с ними при его подготовке. "Сейчас в Министерстве юстиции проходят круглые столы, посвященные избирательному законодательству, но речь там идет только о парламентских выборах. А когда мы напоминаем, что закон о выборах президента также несовершенно, Минюст отвечает, что эта тема сегодня не поднимается политиками. Поэтому очень хорошо, что в Раде начинается дискуссия и об этом",— заявил глава Комитета избирателей Украины Александр Черненко.

Эксперты поддерживают ряд правок, предложенных законопроектом господина Князевича. Среди них — снижение кворума в участковых комиссиях с двух третей до половины членов: высокая планка кворума давала возможность влиятельным политическим силам блокировать заседания комиссии. Предлагается также ряд механизмов борьбы с подачей кандидатами фиктивных списков членов избиркомов по своей квоте. После того как комиссия создана, кандидат не может отзываться своих представителей в ней, срывая кворум — разрешена лишь замена на человека, согласившегося продолжить работу в комиссии.

Автор предлагает снизить до минимума контроль Центризбиркома за процессом выдвижения партиями кандидатов в президенты, а окружкомов — за ходом избирательной кампании. Согласно законопроекту, резко снижается число оснований для отказа в регистрации кандидата. В частности, причиной для этого не может быть наличие в программе кандидата "положений, направленных на ликвидацию независимости, смену конституционного строя насильственным путем, нарушения суверенитета и территориальной целостности государства". "За такие действия, если они будут, кандидат должен нести ответственность в уголовном процессе, а не в избирательном", — поддерживает снижение ответственности кандидатов координатор гражданской сети "Опора" Ольга Айвазовская.

Законопроект предлагает разрешить общественным организациям наблюдать за выборами. В нынешнем законе такая возможность не предусмотрена, и организациям, специализирующимся на тематике выборов, приходится выдавать своим активистам фиктивные удостоверения журналистов. "Думаю, это удастся изменить, ведь в рамках парламентского избирательного процесса мы этого добились", — говорит госпожа Айвазовская.

Не все изменения, предложенные Русланом Князевичем, нашли поддержку экспертов — часть норм законопроекта являются спорными. Например, народный депутат предлагает отменить действующий запрет на публикацию социологических опросов в последние две недели перед выборами, а также экзит-полов — до закрытия избирательных участков. Между тем подобные нормы действуют в большинстве европейских стран.

Ольга Айвазовская отмечает, что публикация экзит-полов в день голосования, по сути, является агитацией, а агитировать до завершения выборов категорически запрещено. "Обнародование соцопросов непосредственно перед выборами может иметь манипулятивный характер, поэтому обязательно должен быть "период тишины". Другое дело, что нынешние 14 дней можно заменить на 10", — считает она.

Среди нововведений, предложенных Русланом Князевичем, есть и те, которые в случае принятия гарантированно навредят его однопартийцам. Так, депутат предложил бороться со скрытой агитацией в день голосования и в субботу накануне этого дня. Для этого он предложил законодательно запретить "массовые акции — собрания, митинги, походы, демонстрации и пикеты от имени кандидатов в президентов и партий, от которых зарегистрированы кандидаты" с полуночи пятницы, предшествующей дню выборов, и до окончания избирательного процесса. Автор проекта не учел, что этот период заканчивается лишь после объявления ЦИК имени победителя. Таким образом, предложенная господином Князевичем норма ставит вне закона традиционные митинги с целью "защиты результатов выборов".

Помимо технических правок, законопроект содержит ряд норм, меняющих политическую картину президентской кампании. Предлагается запретить выдвижение кандидатов от блоков партий и убрать из бюллетеня пункт "против всех". Вводится прямой запрет на признание недействительными результатов голосования в рамках округа. В то же время ЦИК может признать несостоявшимися выборы в целом — ст. 15 определяет, что в этом случае проводятся повторные выборы.

Предлагается изменить норму о запрете экс-президенту, занимавшему этот пост два срока подряд, баллотироваться в третий раз. Действующий закон это категорически запрещает, а Руслан Князевич предлагает не позволять одному и тому же лицу занимать пост главы государства лишь три срока подряд, но разрешить экс-президенту вновь участвовать в выборах после паузы. Таким образом, согласно его инициативе, Леонид Кучма может получить право участвовать в выборах 2015 года.

И, наконец, прогнозируемым является предложение господина Князевича снять запрет на участие в выборах граждан с непогашенной судимостью, что откроет возможность для участия в гонке экс-премьера Юлии Тимошенко. Как известно, данное ограничение не предусмотрено Конституцией, но присутствует в законе о выборах президента.

В Партии регионов отмечают, что подготовка законопроекта является личной инициативой Руслана Князевича, автор не проводил консультаций с коллегами в профильном комитете Рады. "Если там есть конструктивные предложения, я их поддерживаю. Но совсем другой

разговор, когда это превращается в лозунг "Юле — волю!", в отстаивание партийных или шкурных интересов", — поделился член комитета по вопросам государственного строительства и местного самоуправления Анатолий Близнюк.

Близнюк признал, что закон о выборах придется менять и желательно сделать это загодя, но в нынешнем году изменений ожидать не стоит: "В текущем году эту тему надо обсуждать, а в следующем — перейти к работе. На мой взгляд, к марту 2014 года стоит достичь политической договоренности". Эксперты считают, что сроки, предложенные представителем ПР, слишком затянуты, ведь уже в конце 2014 года начинается предвыборная кампания. "Согласно европейской практике, закон о выборах не должен меняться за год до начала кампании. Но похоже, что они будут тянуть до последнего с изменениями, чтобы затем, в случае политической необходимости, перейти, например, к выборам президента в один тур", — опасается Александр Черненко.

<http://www.kommersant.ua/doc/2276282>

Казус плебісциту

Данило Іванів, Катерина Бачинська, "Україна молода"

Провівши минулої неділі збори щодо ініціювання референдуму про вступ України до Митного союзу, комуністи надалі планують збирати підписи громадян для організації плебісциту. «УМ» спробувала розібратися, яку вагу для політичного майбутнього України має це зібрання, чи справді може воно зашкодити підписанню Угоди про асоціацію з ЄС і хто стоїть за спиною КПУ.

ЦВК не посилала свого представника на «Спартак»

Нагадаємо, що, попри заборону суду, 8 вересня Компартія провела на стадіоні «Спартак» у Києві збори щодо ініціювання всеукраїнського референдуму стосовно вступу України до Митного союзу. Питання, яке затвердили 2508 присутніх на зборах, має звучати: «Чи підтримуєте Ви приєднання України до Митного союзу Республіки Білорусь, Республіки Казахстан та Російської Федерації?»

Ольга Айвазовська, голова правління та координатор виборчих і політичних програм громадської мережі «Опора», зауважила: «Дане питання є маніпулятивним у своєму змісті. Зрозуміло, що ті, хто прийде на референдум, будуть мотивовані голосувати «за». Опоненти МС просто проігнорують голосування, тобто цим питанням закладено маніпулятивний компонент, що є підставою для відмови в реєстрації».

Однак чи були «спартаківські» збори прихильників КПУ, підсилених «Українським вибором» Віктора Медведчука, взагалі легітимними?

Андрій Магера, заступник голови Центральної виборчої комісії, заявив, що ЦВК розглядатиме питання легітимності зборів КПУ лише після надходження документів — саме тоді Центрвиборчком колегіально визначиться щодо свого ставлення до цього заходу з точки зору закону.

У прес-службі Компартії повідомили, що вони вже надіслали документи до ЦВК щодо визнання їх зборів легітимними, тому за п'ять днів чекатимуть результату — адже, за законом про референдум, Центрвиборчком зобов'язаний прийняти рішення про реєстрацію ініціативної групи референдуму або про відмову в реєстрації протягом п'яти днів з дня отримання документів. «Якщо ЦВК підтвердить легітимність зборів, ми активно почнемо збирати підписи задля проведення референдуму якнайшвидше», — прокоментували у прес-службі комуністів.

Без уповноваженого представника Центрвиборчкому збори не можуть вважатися легітимними для початку проведення референдуму. Компартія стверджує, що така людина на їхніх зборах була — це Юрій Донченко. Відомо, що свого часу він став членом ЦВК за квотою саме Компартії. Але, за словами Андрія Магери, Центральна виборча комісія не уповноважувала Донченка на відвідання зборів на стадіоні «Спартак», тобто Донченко був на тому зібранні лише у приватному порядку.

Нагадаємо про правову колізію, яка існує в цьому питанні і вочевидь є також колізією політичною: Окружний адміністративний суд Києва заборонив Компартії «організувати та проводити збори щодо проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою стосовно вступу (приєднання) України до Митного союзу». Ухвалою суду також було заборонено Центрвиборчкому направляти свого представника на збори громадян щодо ініціювання «союзного» референдуму. Таким чином ОАСК відреагував на позов лідера Європейської партії України, народного депутата від «Батьківщини» Миколи Катеринчука. Тобто суд фактично «заморозив» референдумний процес «в порядку забезпечення позову» принаймні до 13 вересня, коли має відбутися попереднє судове засідання щодо розгляду справи «Катеринчук проти референдуму КПУ» по суті.

Невдовзі після негативного для себе рішення суду комуністи зайшли в ЦВК повторно і попередили про свої збори на «Спартак» в той самий день о тій самій годині, але під іншою назвою — не щодо питання про приєднання (вступу) до Митного союзу, а стосовно приєднання (вступу) України до союзу в рамках Євразійського економічного співтовариства». Однак ЦВК не посилала офіційного представника й на таке «видозмінене» зібрання.

«Як можна говорити про якусь легітимність, коли там навіть не було представника ЦВК?» — каже політолог Вадим Карасьов. За його словами, те, що відбулося в неділю, ніяк не можна назвати зборами, оскільки це був «звичайний, безрезультатний мітинг комуністів задля піару Петра Симоненка. Вважати його результативним немає ні політичних, ні юридичних підстав».

Європейська партія працює спільно з «Регіонами»

Цікавою залишається роль Миколи Катеринчука в цих баталіях. Він одним із перших дізнався про дату й місце проведення зборів КПУ і подав заяву до суду щодо заборони. По-друге, голова Європейської партії отримав досить швидке і позитивне рішення суду. Політолог Володимир Фесенко вважає, що без втручання влади таке швидке, позитивне для Катеринчука судове рішення було б неможливе. «Зрозуміло, що Катеринчук якимось чином вплинув на суд. Без спільних дій із владою йому б не вдалося отримати таку постанову. Тут зрозуміло, що діє спільний сценарій [влади й Катеринчука]», — говорить у коментарі «УМ» Фесенко. «І я думаю, що значну роль тут відіграє особистий піар Катеринчука, який усіма способами намагається про себе сказати [перед київськими виборами]», — додає політолог.

Як тут не згадати звинувачення з боку деяких представників опозиції, що масова рекламна кампанія Миколи Катеринчука в столиці була б неможлива без підтримки з владних кабінетів і що таким чином працює сценарій на «Позпорошення» опозиційного електорату перед виборами в Києві — адже Микола Дмитрович не є єдиним кандидатом від опозиції і навряд чи стане ним.

Сам Микола Катеринчук про свою роль у справі референдуму в коментарі «УМ» учора сказав таке: «Я думаю, що ніхто не сумнівається у тому, що всі суди України контролюються Партією регіонів. Своім позовом ми поставили владу у скрутне становище, оскільки якби вона провалила його, то просто звела б нанівець усі свої обіцянки щодо ЄС. Тому ми скористалися ситуацією».

Щодо суті своєї протидії референдуму Катеринчук пояснив: «Оскільки ми партія, яка підтримує європейські позиції, ми не можемо просто змовчувати про такі безглузді зібрання, як те, що відбулося в неділю. Цей референдум — це не волевиявлення народу, це бажання комуністів встановити свої порядки, тому ми і проти того, щоб такі заходи відбувалися. Оскільки обслуговуємо ту політичну частину України, яка підтримує ЄС. Україна повинна йти лише в європейському напрямку. А в перспективі ми взагалі плануємо заборонити комуністичну партію в Україні».

Референдум лише на користь України?

Політолог Володимир Фесенко дещо понижує градус протистояння словами про те, що референдум, який запланували комуністи і якому — так уже склалося на даному етапі — опираються Віктор Янукович та його політична сила — не несе ніяких загроз для асоціації з ЄС. «По-перше, тому що провести його можна буде не раніше січня 2014 року — це вже після

того, як Україна підпише асоціацію. А по-друге, зважаючи на дані соціологічних досліджень, він може стати ще одним підтвердженням того, що українці спрямовані не в Митний союз, а в Європу», — каже Фесенко в інтерв'ю «УМ».

Вадим Карасьов, у свою чергу, зазначає: «Можливо, лише тоді, коли Україна підпише асоціацію, пройде весь шлях до вступу в Євросоюз і коли перед нами дійсно буде вибір — вступати в ЄС чи Митний союз, от тоді і буде проведено референдум, який дійсно стане потрібним для волевиявлення народу. А зараз ще немає з чого обирати. Спершу б асоціацію підписати».

Очевидно, сценарій Карасьова близький до того, що є насправді. Адже днями Президент Віктор Янукович згадував саме про такий референдум щодо ЄС/МС — уже за фактом укладання асоціації й подання наступного відрізка шляху. До того ж відомо, що закон про референдум виписано так, що без сприяння влади провести його неможливо.

Валерій Чалий, заступник генерального директора з міжнародних питань Центру Разумкова, в коментарі «УМ» додав: «Вважаю, що всі заходи, на кшталт недільних зборів КПУ, більше спрямовані не так на референдум, як на пропаганду президентської кампанії 2015 року. Це частина політтехнологій деяких партій, які розраховують на зовнішній вплив та матеріальну підтримку сусідньої країни. Зрозуміло, що кошти виділяються дуже великі, гроші просто так на вітер ніхто не викидає, і всі ці заходи мають відпрацювати себе».

Хто саме фінансує ініціативи КПУ? Нагадаємо про документ із викладом стратегії Кремля щодо залучення України в Митний союз і недопущення її до асоціації з ЄС — у тому документі недвозначно вказується на велику роль Віктора Медведчука в цих процесах. У ЗМІ його визначають як втілювача політики Путіна в Україні. Якщо так — то, можливо, і фінансового посередника?

Минулої неділі сині прапори «Українського вибору» Медведчука органічно вплелися в багрянець знамен КПУ на стадіоні «Спартак». Як припускають політологи, медведчуківський центр «Правова держава» надає КПУ посилену юридичну підтримку в реалізації референдуму, тоді як комуністи забезпечують спільну справу кадрово — склад лише ініціативної групи затверджено в кількості 9892 особи.

У самій Компартії зв'язок із «Правовою державою» Медведчука не підтвердили, але заявили, що в них «єдина, спільна мета — Митний союз. А надалі стосунки з «Українським вибором» можуть бути й тіснішими».

<http://www.umoloda.kiev.ua/number/2330/180/82919/>

Суду не удалось лишить регионала Маркова мандата "Сегодня"

10 сентября Окружной административный суд Киева оставил без рассмотрения иск зампреда Одесского облсовета Алексея Гончаренко о лишении нардепа Игоря Маркова депутатского мандата, сообщается на сайте политика.

Суд удовлетворил ходатайство представителя Игоря Маркова Александра Казарновского, который обратил внимание суда на то, что Гончаренко нарушил положенные законом сроки давности для дел такого рода.

«Поскольку претензии Гончаренко касались событий, предшествовавших голосованию, то по закону он мог подать такой иск до 22:00 27 октября 2012 года, — пояснил Александр Казарновский. — Иск же был подан почти полгода спустя после этого. В данном случае законодательство не предусматривает продления сроков исковой давности».

Суд согласился с аргументами представителя Игоря Маркова и оставил иск Гончаренко без рассмотрения.

По мнению Александра Казарновского, данная история доказывает политическую несостоятельность зампреда Одесского облсовета. «Гончаренко в очередной раз

продемонстрировал свою некомпетентность и несостоятельность и показал всем, что он недостоин поста депутата Верховной Рады», — заявил Александр Казарновский.

Напомним, Алексей Гончаренко пытался соперничать с Игорем Марковым на выборах в Верховную Раду в октябре 2012 года, но проиграл. Сначала Гончаренко признал результаты выборов, однако спустя более полугода заявил, что они прошли с нарушениями и решил попытаться лишить Игоря Маркова победы через суд.

<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/Sudu-ne-udalos-lishit-regionala-Markova-mandata-459610.html>

Деньги на видеонаблюдение за выборами потрачены неэффективно *Ольга Куришко, "КоммерсантЪ" (Украина)*

Счетная палата обнародовала результаты проверки финансовой деятельности Центральной избирательной комиссии в 2012 году и I квартале 2013 года. Ревизоры пришли к выводу, что 955,3 млн грн, выделенных для создания системы видеонаблюдения на избирательных участках во время выборов народных депутатов 2012 года, потрачены неэффективно. "По данным Центризбиркома, полученные видеоматериалы практически не использовали. Учитывая, что применение видеонаблюдения во время следующих выборов не предусмотрено действующим законодательством, дальнейшая судьба системы остается неопределенной", — говорится в сообщении Счетной палаты. Технические компоненты системы — две видеокамеры и ноутбук для каждого избирательного участка — переданы на хранение в местные государственные администрации, отметили ревизоры.

Напомним, инициатором организации видеонаблюдения за выборами выступил народный депутат Владислав Забарский. Его законопроект поддержали 259 народных депутатов. За два месяца компания "Ситроникс Информационные Технологии Украина" установила более 70 тыс. камер на избирательных участках. Эксперты и члены ЦИК неоднократно заявляли о неэффективности системы, так как она не предусматривала трансляцию во время подсчета бюллетеней.

В Верховной Раде не согласились с результатами мониторинга. "Система предназначалась для мониторинга хода голосования — она выполнила предписанную законом функцию! Сейчас необходимо изменить законодательство, чтобы оборудование использовалось на всех последующих выборах", — заявил глава парламентского комитета по борьбе с организованной преступностью и коррупцией Виктор Чумак. Он отметил, что народным депутатам, инициировавшим и принимавшим соответствующий закон, уголовная или административная ответственность не грозит. "Не в компетенции Счетной палаты оценивать эффективность или неэффективность расходования средств! Верховная рада приняла решение выделить деньги и на что их потратить! Это было решение парламента и Кабинета министров, поэтому если будет доказано нецелевое использование средств, то необходимо возбуждать уголовное дело! А пока это все можно только иметь в виду", — заявил народный депутат Вадим Колесниченко.

<http://www.kommersant.ua/doc/2276282>

Камеры на выборах-2012: дорогие, неэффективные и никому не нужные *Елена Галаджий, "Комсомольская правда в Украине"*

Несмотря на обещания политиков отдать видеотехнику в школы, камеры и ноутбуки лежит мертвым грузом в органах местной власти.

Потраченный из госбюджета почти миллиард гривен на приобретение системы видеонаблюдения на выборах - это пустая трата денег. Столь громкое заявление прозвучало вчера в Счетной палате.

- На создание и функционирование системы видеонаблюдения на избирательных участках во время избирательной кампании 2012 года неэффективно потрачено 955,3 млн грн.,

поскольку, по данным ЦИК, полученные видеоматериалы практически не использовались, - сообщила пресс-служба Счетной палаты.

Инициатор проведения видеонаблюдения на выборах экс-депутат, а ныне замминистра Кабинета министров Владислав Забарский от комментариев воздерживается. А вот народные депутаты утверждают, что Счетная палата погорячилась с критикой.

- Видеонаблюдение застраховало парламентские выборы от возможных фальсификаций. Зная, что на каждом участке установлены видеокамеры, которые фиксируют процесс голосования, мы не допустили массовый вброс бюллетеней, подтасовки при подсчете голосов, - рассуждает нардеп Михаил Чечетов. - Кроме того, камеры же не лежат без дела. Их должны были использовать в школах.

Должны были, но не использовали. Как выяснила "КП", все 32 192 программно-аппаратных комплекса (ПАК) после выборов были переданы на ответственное хранение в государственные администрации. Но пользоваться техникой местные чиновники могут только при согласовании с Центризбиркомом.

- На сегодня в ЦИК поступило несколько обращений использовать эти ПАКи. Но пока по ним не принято никаких решений. Предварительно ответ дадим в конце сентября - начале октября, - поведал пресс-секретарь ЦИК Константин Хивренко, но не смог уточнить, на какие нужды местные органы власти просили видеотехнику.

Кстати, уже в ближайшее время разрешения у ЦИК не придется спрашивать. "Избирательные" ПАКи хотя бы передать на баланс местных органов госвласти. Именно с такой инициативой выступила ЦИК.

Будут ли использоваться эти видеокамеры и ноутбуки во время президентских выборов 2015 года - вопрос открытый. Для этого, по словам Хивренко, народным депутатам необходимо принять новый закон о видеонаблюдении на президентских выборах.

Как хотели использовать камеры после выборов?

* Отдать в школы. Такую идею неоднократно накануне и после выборов озвучивали как провластные депутаты, так и оппозиционеры.

* Оснастить суды. В ноябре 2012-го около 40 общественных организаций обратились в Кабмин с просьбой отдать веб-камеры на нужды судов, в частности чтобы проводить скайп-допросы.

* Установить на улицах. В июне прошлого года с целью повышения безопасности в городах премьер-министр Николай Азаров озвучивал идею установить веб-камеры на улицах. Милиция еще и в режиме онлайн могла бы наблюдать за порядком в городе.

* Поставить камеры в кабинетах чиновников. Такие идеи на рассмотрение премьера Николая Азарова предлагали его подписчики в соцсети "Фейсбук". По их мнению, такие меры минимизируют коррупцию и взятки в высоких кабинетах.

<http://kp.ua/daily/110913/412983/>

Депутатские запросы: что беспокоит нардепов

Александра Захарова, «Сегодня»

С начала работы Рады 7 созыва (были избраны осенью прошлого года) депутаты подали 2019 депутатских запросов, подсчитала мониторингово-аналитическая группа «Цифра». За всю каденцию предыдущего, 6 созыва ВР, депутаты подали 10 375 запросов.

Самыми популярными темами запросов, как рассказал «Сегодня» аналитик группы Тарас Фатьо, стали катастрофы и рейдерские захваты: «Много писали о наводнении на Десне и давлении на депутатов. Еще популярны проблемы в школах, строительство дорог и ситуация во Врэдиевке».

При этом более трети депутатов не отправили ни единого запроса (136 регионалов, 18 — из фракции «Батьківщина», 9 — внефракционных и 4 — из КПУ). Самыми активными стали депутаты УДАРа и «Свободы». Тройка лидеров состоит в «Свободе» вся: Ирина Герашенко (47

запросов), Юрий Сиротюк (41) и Эдуард Леонов (40). На 4-м — регионал Геннадий Федоряк (37), на 5-м — коммунист Сергей Гордиенко (34).

«Но нужно учитывать, что депутаты часто дублируют запросы в несколько институций сразу, вот их и получается много, но с одинаковым содержанием. А вот если посмотреть на число уникальных тем, поднятых в запросах, то картина лидеров поменяется», — говорит Фатьо. По количеству запросов, которые отправлялись лишь в одну инстанцию, лидируют регионал Виктор Развадовский (13), коммунистка Виктория Бабич (12) и свободовец Олег Осуховский (12).

<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/Deputatskie-zaprosy-chto-bespokoit-nardepov-459515.html>

Інтернет-ЗМІ

Александр Ефремов: «Украина планирует закупать у России всего 10 млрд. кубометров газа» *Остров*

- Украина планирует в ближайшее время закупать в России около 10 млрд. кубометров газа в год из-за его высокой стоимости. Об этом на пресс-конференции в Луганске заявил лидер фракции Партии регионов в Верховной Раде, председатель Луганской областной организации Партии регионов Александр Ефремов, - сообщает корреспондент "ОстроВа".

"Когда с Россией был подписан договор о цене на газ, мы были в оппозиции. Нам говорили, это временно, вы придете к власти, и все вернется на круги своя. Потом РФ об этом забыла. Но мы сегодня говорим о другом: почему страны Евросоюза получают этот же газ на 130-200 долларов дешевле? Это не справедливо. Мы изучили все вопросы, единственное, что нам остается, это потреблять не 41 млрд. кубометров газа, а 27 млрд. куб.м. Думаю, что через некоторое время Украина сможет закупать всего около 10 миллиардов", - сказал А.Ефремов.

<http://www.ostro.org/general/economics/news/426532/>

На женщину-нардепа завели дело из-за избияния охранника Азарова *Левый Берег.ua*

Калушский райотдел милиции возбудил уголовное производство по факту нанесения депутатом Верховной Рады от партии "Батькивщина" Ольгой Сикорой побоев работнику Госслужбы охраны во время визита в город премьера Николая Азарова.

Об этом сообщает "Укринформ" со ссылкой на руководителя пресс-службы УМВД в Ивано-Франковской области Константина Кулака.

"В Калушский райотдел милиции поступило заявление от охранника, который утверждает, что нардеп Ольга Сикора нанесла ему удар в лицо во время выполнения его служебных обязанностей. Заявление зарегистрировали по факту уголовного правонарушения статьи 345 ч.2 (умышленное причинение правоохранителю побоев, наказывается ограничением или лишением свободы на срок до пяти лет)", - сообщил Кулак.

Напомним, инцидент произошел 10 сентября в Калуше перед визитом Николая Азарова на предприятие "Карпатнефтехим".

Сикора заявила, что охранник препятствовал выполнять ей депутатские полномочия и попросил покинуть территорию предприятия, потому что она не была внесена в список протокольной части. При этом депутат отметила, что ей заламывали руки и хотели силой вывести с территории.

http://lb.ua/news/2013/09/11/225732_zhenshchinunardepa_zaveli_delo_izza.html

"Кандидатський мінімум"-2013. Хто піде на довибори?

Обозревателю

"Нема необхідності кудись бігти", – відрізав ударівець" Віктор Чумак на запитання "Обозревателя", як скоро опозиція визначиться з кандидатами на вакантні округи. Нагадаймо, що минулого тижня ВР спромоглася призначити довибори. Опозиція відстояла цифру 5 – саме на п'яти "проблемних" округах – тих, де результати виборів не прийняла ЦВК – 15 грудня відбудуться нові перегони.

Провладні фракції хотіли охопити довиборами ще й округи, котрі лишилися "нічийними" після позбавлення мандатів Балого та Домбровського, але опозиція стали дибки. У підсумку погодилися на компроміс: вибори призначаються на п'яти округах, а їхня дата небезпечно наближається до Нового року. Це також не подобається опозиції, але, як зауважив у коментарях "Обозу" депутат від "Батьківщини" Андрій Парубій, 15 грудня – усе ж краще, ніж 22-ге, на чому наполягали регіонали...

Хай там як, а найцікавіше сьогодні – кого саме висунуть опоненти на новий двобій. З цим питанням "Обоз" підходив до чинних депутатів Верховної Ради, але дізнався небагато. "Будуть висунуті ті самі кандидати, які перемогли і в яких вкрали перемогу. Якщо вони, звісно, цього побажають. Якщо ні – вестимо переговори по висуненню єдиного, узгодженого кандидата", – сказав нашому виданню Віктор Чумак.

При цьому він всіляко наголошував, що часу для вирішення "кандидатського" питання – більш ніж достатньо. "Наступного тижня, думаю, буде все відомо. Час ще є. ЦВК має оголосити підготовку до виборів 15 жовтня. А до того часу Рада повинна ухвалити зміни до бюджету, і тоді ми вже точно знатимемо, хто буде кандидатом".

Відверто кажучи, враження склалося таке, що наш співрозмовник прохолодно ставиться до ідеї довиборів. Адже вважати, що до 15 жовтня лишається купа часу, доволі дивно. Втім, Віктор Чумак представляє УДАР, а цій партії на довиборах робити нічого – без бою ударівці здали округи колегам по опозиції: 4 округи відходять, судячи з усього, "Батьківщині" і 1 округ – "Свободівцю".

Це, звісно, за умови, що, як каже Чумак, висуватимуться ті самі кандидати. Колись на подібному рішенні – як на принциповій позиції ОО – наголошував Арсеній Яценюк. А один з його найближчих соратників – керівник столичної філії "Батьківщини" Юрій Одарченко сказав "Обозу" так:

"Наскільки мені відомо, висувати будуть тих самих людей. По Києву це буде представник "Свободи" Юрій Левченко. Угода про висунання спільного кандидата лишається в силі – на минулих виборах ця метода себе дуже добре показала. Ми працювали разом і отримали перемогу на всіх округах, тож не хотіли б зараз ламати наші домовленості".

Якщо опозиція не ламатиме домовленостей, то жодних сюрпризів з її сторони годі й чекати. Відтак інтрига полягатиме лише в тому, яких гравців виставить Партія регіонів. Її представниця Ганна Герман в інтерв'ю "Обозревателю" зауважила:

"Ми не маємо ще визначених кандидатур, але, думаю, будемо підтримувати тих людей, які популярні серед виборців, які є діловими, чесними, щось добре можуть зробити для виборців, які – що є головним – будуть чесно змагатися за перемогу на цих виборах. Для влади важливо показати, що ми вміємо перемагати у чесній і прозорій боротьбі".

Транспарентні вибори є вкрай необхідними для України, бо вони, так би мовити, дають аванс довіри перед виборами президентськими. Навіть чесна поразка завжди краща від нечесної перемоги. Тому для нас необхідною є не просто перемога, а чесна перемога, і ми будемо підтримувати тих, хто здатен працювати у відкритому демократичному режимі".

На питання "Обозревателя", чи означає це, що заміна минулорічних кандидатів не виключена, Герман сказала: "Ті кандидати, які брали участь у виборах 2012 року, безумовно, мають право висуватися ще раз. Поки що остаточного рішення ми не маємо, але я переконана, що ставку слід робити на людей, які продемонструють високу свідомість – суспільну, громадянську і політичну".

Одним словом, позиція ПР лишається або секретною, або незрозумілою для власних топ-спікерів. Або дійсно – не визначеною до кінця, як наголошує Ганна Герман. Тому на цьому етапі можна хіба що будувати припущення відносно того, хто на який округ піде. Цим ми і займемось у даній статті. А читачу тим часом пропонуємо згадати – за попередніми публікаціями "Обозревателя" – як розвивалася ситуація у проблемних округах.

Стосовно претендентів. **По 94-му округу** з опозиційним кандидатом, здається, все зрозуміло. Ним мусить бути Віктор Романюк, хоча зараз він знаходиться у бігах за кордоном. Романюк став політемігрантом, коли невдовзі після виборів з'ясувалося, що проти нього порушено кримінальну справу за статтею "зловживання службовим становищем".

За словами його однопартійця Олександра Бригинця, "Батьківщина" "розглядає можливість участі Романюка у довиборах". Свого часу включення до партійного списку імені ще одного біженця – Арсена Аракова – дало йому змогу повернутися в Україну відразу з депутатським мандатом і депутатським імунітетом. Однак з Араковим справа вирішувалась простіше, на окрузі ж Романюка комусь доведеться працювати, бо сам претендент робити це, напевно, не зможе.

Що стосується Тетяни Засухи, то скандальна кандидатка цілком можливо й не проти знову випробувати свої сили. Але є інформація, що Партія регіонів не бажає більше вкладати кошти у клан Засух, тим паче, що під час попередньої кампанії у Тетяну було "вкано" чимало фінансових ресурсів. Натомість подекують, що за Київщину можуть поборотися її чинний губернатор Анатолій Присяжнюк, хоча сам він такі чутки рідше спростовує.

А на 132-му окрузі є свій політемігрант, щоправда, тепер вже колишній. Як і Віктор Романюк, Аркадій Корнацький емігрував після виборів за кордон. Та в травні цього року він повернувся, і вже зараз почувається доволі незатишно. Перша кримінальна справа проти нього виникла, за словами Корнацького, відразу після 28 жовтня 2012 року, що й змусило його виїхати до США.

Видання "Коментарії" поцікавилось долею 132-го округу безпосередньо у Арсенія Яценюка. За словами цього ЗМІ, лідер "Батьківщини" зазначив, що його позиція однозначна: балотуватися має Корнацький. Задля посилення своїх слів Яценюк виголосив ще й таку думку:

"У нас була політична заява про те, що ті кандидати, які балотувалися на відповідних виборчих округах, у тому випадку, якщо вони захочуть балотуватися, повинні бути підтримані Об'єднаною опозицією. Якщо людина не хоче балотуватися - це її справа. Але я вважаю, що було б правильно, щоб той кандидат, який балотувався і переміг, але при цьому не став депутатом, мав право на висунення", - сказав Яценюк.

Принагідно "Коментарії" спитали Яценюка про те, чи балотуватиметься позбавлений мандату адвокат Юлії Тимошенко Сергій Власенко, і отримали відповідь, що в цьому разі хтось мусив би відмовитися від участі у виборах. А жертвувати собою заради ближнього ніхто з опозиціонерів, судячи з усього, не збирається.

Однак повертаючись до 132 округу. Провладний кандидат Віталій Травянюк, судячи з усього, вже не балотуватиметься. "Буде інший кандидат, повірте, у нас достатньо кваліфікованих кадрів, хоча рішення прийматиме партія", – наводить слова губернатора Миколаївщини Миколи Круглова агентство УНІАН. Нещодавно медіа вкотре спитали Круглова про "рішення партії", однак чіткої відповіді так і не отримали.

Округ №194. На головного опозиційного претендента Миколу Булатецького місцева преса "нарила" не надто виразний компромат, який полягає в тому, що він "на широку ногу відгуляв своє 60-річчя в дорогому черкаському нічному клубі "Манхеттен". Показне святкування свого ювілею невизнаному нардепу обійшлося мінімум у 50 тисяч гривень. Булатецький орендував цілий нічний клуб з 20:00 до першої години ночі. Розважала гостей група "Kozak System", – повідомляє видання provse.com.ua.

Судячи з розваг кандидата, він має гарний настрій і з оптимізмом дивиться у майбутнє. Хоча теоретично не виключено, що у Булатецького може з'явитися конкурент в особі свого ж опозиційного "побратима". Відтоді як проти экс-мера Черкас Сергія Одарича порушено

кримінальну справу, він може стати ще одним кандидатом на захисну парасольку, якою є депутатський мандат. Утім, наразі говорити про це можна хіба що на рівні припущень.

Опонент же Булатецького наразі невідомий. Партія регіонів зберігає інтригу. Замглави фракції ПР Михайло Чечетов зазначає, що в деяких випадках вартує "поставити" на самовисуванців. Мабуть, приклад Вадима Новинського, який вступив до лав ПР, дуже надихнув пана Чечетова...

На 197-му окрузі ситуація така. Опозиціонер Леонід Даценко активно працює на своє парламентське майбутнє, розмножуючи громадські приймальні на рідній Черкащині і заявляючи, що він працює у парламенті "поки що через народних депутатів від Об'єднаної опозиції" – Яценюка, Турчинова та "земляка" Миколу Томенка.

Дехто з експертів не виключає, що на цьому окрузі своє сили випробує також Богдан Губський, а дехто висуває ще більш фантастичну версію: на округ, мовляв, прийде в якості кандидата Юрій Кармазін – відомий в минулому опозиціонер. Тільки цього разу, повідомляють джерела УНІАНу, Кармазін нібито може розраховувати на підтримку... Партії регіонів, котра нібито віддячить йому у такий спосіб за те, що саме з подачі Кармазіна суд позбавив мандатів Домбровського і Балугу. Поживемо – побачимо, а поки що розглянемо останній (за порядковим номером, але не за значимістю) "проблемний" округ.

223-й київський округ є, безумовно, найбільш ласим шматком. Від опозиції тут балотуватиметься Юрій Левченко, це питання, здається, вже навіть не підлягає перегляду. Щодо провладних кандидатів, то подекують, що тут ставка може бути зроблена на Василя Горбала, котрий вже брав участь у виборах-2012 і програв їх.

Поборотися за 223-й можуть і кандидати, котрі програли вибори на інших київських округах. Це – Олександр Супруненко, брат экс-зятя Леоніда Черновецького - В'ячеслава Супруненка та колишній соратник Віктора Ющенка Олександр Третяков. У жовтні минулого обидві названі персони поступилися за популярністю опозиційним кандидатам: Супруненко – Ксенії Ляпінній, а Третяков – Володимирі Ар'єву.

Те саме стосується і Льва Парцхаладзе й Ігоря Лисова, яких також називають в числі ймовірних претендентів. Ще одне ім'я – Сергій Зімін – голова Шевченківського району – так само фігурує у списку можливих кандидатів.

А ось це - вже з розряду курйозів: балотуватися у народні депутати обіцяє і экс-дружина вже згаданого Сергія Власенка Наталія Окунська. Якщо свій намір пані Наталія втілюватиме у життя, то також, мабуть, у Києві. Втім її плани, як і плани більшості з перерахованих у цій статті персон, остаточно невідомі.

Щодо самого Власенка, то він навіть у теорії не розглядає своє повторне балотування. "Я 25 годин на добу займаюся питаннями Юлії Володимирівни Тимошенко, і у мене просто немає фізичної можливості "пахати" на окрузі. А на окрузі потрібно "пахати", тому що, повірте, влада кине всі ресурси проти опозиційних кандидатів", – заявив Власенко в коментарях "Пульсу Києва".

<http://obozrevatel.com/politics/13682-kandidatskij-minimum-2013--hto-pide-na-dovibori.htm>

Блоги

Ирина Бережная: «Главный рецепт европеизации»

корреспондент.net

Вчера официально стартовала публичная кампания на поддержку европейской интеграции Украины. Кроме прочего, в концертном зале Национальной филармонии звучали мессиджи о том, насколько для европеизации Украины важно участие нашей молодежи в образовательных программах Европейского Союза.

Двумя руками готова проголосовать за каждый призыв на пользу европейского образования, поскольку в течение последних нескольких лет всячески пытаюсь убедить и

українських студентів (преимущественно в студентській столиці України – Харькові) і європейських політиків, і послов в критическій важности для європейського вибору України подібних програм.

Не раз мне приходилось говорить о важности образовательных программ Евросоюза, и еще больше о том, чтобы о наличии этих программ не только стран ЕС, но и отдельных стран-членов Евросоюза, узнало как больше молодых украинцев. Моя мотивация проста – чем больше украинцев будет учиться в ЕС, тем более естественным будет европейский выбор для каждого из них. Что бы там ни говорили, но цифры говорят о своем: чем больше украинцы знакомятся с реалиями ЕС, тем больше понимают, зачем необходимо эти реалии трансплантировать на щедрую украинскую почву. Существует прямая корреляция между посещениями стран ЕС и поддержкой курса на ЕС со стороны жителей Украины.

Вынуждена признать: в ходе разговоров со студентами обнаружила, что многие из них просто боятся покинуть свою зону комфорта и отправиться «грызть» гранит науки за границу, в том числе и в европейские края. Я же всячески пытаюсь донести мессидж: учиться в Евросоюзе намного проще и доступнее, чем привыкли думать в Украине. Честно говоря, немного даже завидую тем образовательным возможностям, которые открыты сегодня перед нашей молодежью. Для меня учиться в Евросоюзе было чем-то сродни роскоши.

Но даже сегодня, для того, чтобы эти возможности стали доступны даже в самых отдаленных городах, нужна мощная информационная кампания.

Рада, что мои усилия не остались голосом вопиющего в пустыне, и наши аналитические центры подключились к этой работе. Особенно порадовала меня эта довольно практическая инфографика. Надеюсь, ею сможет воспользоваться не один готовый европеизироваться не только на практическом, но и на интеллектуальном уровне украинец :).

<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/berezhnaja/a118147>

Сергій Міщенко: «Люди не втратили надію в "покрощення"» *корреспондент.net*

Провів дві зустрічі зі своїми виборцями у селах Гнідині та Вишеньках. І хоча напередодні дільничний міліціонер власноручно зривав оголошення про мою зустріч з виборцями Гнідина – вони прийшли.

Як завжди на кожній зустрічі люди йдуть зі своїми особистими проблемами. І не завжди, я, як народний депутат, можу їм зарадити. Багато з цих проблем може вирішити Верховна Рада прийнявши відповідний закон, але цього не робиться...

Тоді у виборців виникають закономірні питання, чому фракції більшості, особливо фракція Партії Регіонів, коли йшла на вибори обіцяла вирішити найгостріші питання для селян? Сьогодні і провладна партія за них забула, і опозиція забула, бо не вимагає розгляду нагальних питань.

А людські проблеми не вирішуються роками. Насамперед, це закони про спадщину, про спрощену приватизацію і ще цілий ряд інших, які кожна партія обіцяє вирішити, як тільки буде обрана...

Але крім своїх власних проблем, виборців не менше хвилює і те, що відбувається в нашій країні. Перш за все їх цікавлять події у Верховній Раді, чи буде єдиною опозиція, чи буде один опозиційний кандидат на президентських виборах, якою буде доля Юлії Тимошенко і чи є взагалі в парламенті політичні сили, з якими можна пов'язати не покращення сьогодні, а краще життя хоча б завтра.

Однак, мабуть найголовніше, що відчуваєш на таких зустрічах, попри гостру критику, іноді дуже жорсткі вислови на адресу Верховної Ради і народних депутатів, люди ще не втратили надію в парламент і своїх обранців. Чи надовго?!...

<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/vladiborgmsg/a118087>

Геннадій Москаль: «Наркоманія - горе для сім'ї і радість для правоохоронців» *glavkom*

Наркоманія і туберкульоз набувають в Україні масштабів епідемії, а держава нічого “не бачить”.

— Якщо за минулий рік по статті 307 КК України, яка передбачає “незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання, чи збут наркотичних засобів психотропних речовин, або їх аналогів” було порушено 11.177 кримінальних справ, то за 8 місяців 2013 року цифра впала до 6.995, — повідомляє нардеп Геннадій Москаль. — Причина одна — з різким збільшенням чисельності наркоманів в Україні різко збільшилася кількість правоохоронних органів, які “дахують” наркобізнес. Тому до кримінальної відповідальності притягуються тільки ті, хто не в корупційній схемі й не хоче платити данину правоохоронцям. Ще трохи статистики. Якщо за 8 місяців 2012 року по статті 309 КК України “Незаконне виробництво виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання, чи збут наркотичних засобів психотропних речовин, або їх аналогів без мети збуту” було порушено 17.554 кримінальних справи, то цього року тільки 13.115. Крім тотальної корупції, яка процвітає в системі МВС, пояснити різкий спад у боротьбі з наркоманією не можливо.

В той же час, щоб списати свої недоліки в роботі, МВС та інші зацікавлені особи почали активно пропагувати міф, що основним злом є не масове розповсюдження наркотиків у нічних клубах, гральних закладах (які, до речі, заборонені, але працюють на кожній вулиці), вишах, школах та місцях масового відпочинку молоді, керівництво яких справно сплачує хабарі правоохоронцям, а лікарські засоби, що реалізуються через аптечну мережу. Таким чином боротьба ведеться не з наркоманією, а з ліками.

Замість того, щоб встановити строгий контроль за реалізацією ліків (даною проблемою крім МВС займаються ще й Держслужба з контролю за наркотиками та Держслужба з лікарських засобів) ці відомства пішли найлегшим шляхом — заборонили обіг ліків, бо сума хабарів, що вимагалися від фармацевтів, досягала величин, при яких фармацевтичний бізнес ставав нерентабельним.

Наведу декілька прикладів:

1. Тяжка доля сьогодні випала на онкохворих людей. Так звані обмежуючі заходи призвели до їх моральних та фізичних страждань, але ніяк не вплинули на боротьбу з наркоманією. За офіційною статистикою МВС, у загальному обсязі наркотичних, психотропних засобів та прекурсорів, вилучених із незаконного обігу, частка сильнодіючих та отруйних лікарських засобів у сумі з комбінованими препаратами, що містять наркотичні та психотропні речовини, становить до 0,09 %. Кодеїномісткі препарати складають шосту частину від цієї кількості, тобто трохи більше 0,01%. Випадків вживання чистого кодеїну за останні три роки не зафіксовано. В загальному обсязі вилучень МВС із незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних, сильнодіючих, отруйних речовин і прекурсорів 99,09% склали макова соломка та масляний мак.

Спекуляції на даній темі з великою часткою ймовірності є спробами дискредитувати процес виробництва пероральної форми морфіну, що почався в Україні. Зробити це прямо практично неможливо, тому що полегшення доступу важкохворим до знеболюючих наркотичних лікарських препаратів — дійсно найважливіший крок, що наближає медичну систему України до європейських стандартів паліативної допомоги.

Згідно з невідкладними рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я, Україна має забезпечити наявність таблетованої форми морфіну, спонукати фармацевтичні компанії до виробництва перорального морфіну і впроваджувати його на всіх рівнях системи охорони здоров'я.

ВООЗ так само рекомендує уряду України скасувати теперішній порядок, при якому морфін та інші сильні опіюїдні анальгетики доступні пацієнтам виключно в ін'єкційній формі та вводяться пацієнтові на дому безпосередньо медпрацівником. Тому що хворий не може в муках чекати, коли до нього прийде патронажна сестра або “швидка” (як правило, це робиться двічі на

добу) і вколе йому знеболювальне. Тим більше, що необхідність знеболювання може значно перевищувати діючі в Україні обмеження добової дози й досягати кількох десятків разів. Пасивність і зволікання в області паліативної допомоги є порушенням визнаного в усьому світі права людини на найвищий досяжний рівень здоров'я.

2. Якщо в сім'ї хтось захворів на наркоманію, це горе як для сім'ї, так і для самого хворого, але велика радість для правоохоронних органів, бо на цьому можна непогано заробити.

Родичам хворого немає де лікувати в Україні наркозалежну особу. Світова практика лікування наркозалежних відкидається псевдоборцями з наркоманією.

Разом із тим, відрегульований і контрольований державою процес виробництва та забезпечення доступу до знеболюючих наркотичних лікарських препаратів, в першу чергу їх пероральних форм, є невід'ємним і дієвим інструментом боротьби з нелегальним обігом наркотиків та стримування поширення наркоманії.

Замісна терапія поряд із налагодженою системою психосоціальної допомоги на сьогоднішній день у всіх цивілізованих країнах світу визнається найбільш ефективним заходом стримування та лікування наркоманії. За умови, коли наркозалежна людина визнається хворою, їй надається можливість отримувати допомогу в спеціальних центрах, що забезпечують необхідними для підтримки нормального фізичного стану замінними препаратами, за яких відпадає необхідність внутрішньовенного введення наркотиків. Що в свою чергу знімає необхідність купувати наркотики на чорному ринку, добувати кошти для їх придбання, в тому числі й кримінальним шляхом, і дозволяє поступово знижувати підтримуючу дозу до мінімально можливого рівня, а з часом реально допомагає відмовитися від вживання наркотиків та соціалізувати наркозалежних.

Світова практика і досвід цивілізованих країн доводить, що впровадження замісної терапії неминуче призводить до двох важливих соціальних аспектів — скорочення зростання розповсюдження ВІЛ-інфекції та скорочення нелегального обігу наркотичних засобів. Це підтверджує безліч статистичних даних, які відображають зворотну залежність — сплеск ВІЛ-інфекції та зростання наркозлочинності при введенні заборон та скорочення програм замісної терапії.

Зміни такого роду, безумовно не вигідні сторонам, зацікавленим у збереженні статус-кво. Тому робляться всілякі спроби, в тому числі в інформаційному просторі, максимально обмежити або повністю заборонити доступ пацієнтів до тих чи інших наркомістких препаратів. Це спосіб нав'язати громадськості думку про те, що держава не хоче й не здатна контролювати їх легальний оборот. Дистриб'ютори й виробники отримують на цьому надприбутки, а кількість наркозалежних зростає з усіма подальшими наслідками. Існують неофіційні дані, що маніпуляції на темі аптечної наркоманії в часі часто збігаються зі зростанням вживання рослинних та синтетичних наркотиків.

3. Спектр речовин, який використовуються наркозалежними, величезний — від марганцівки й клею до “лідера продажів” будівельних магазинів — 646 розчинника. Якщо й далі будуть намагатися йти шляхом боротьби з препаратами, а не шляхом реального вирішення проблеми наркоманії, то можна прийти до заборони абсолютно нешкідливих на перший погляд препаратів, таких, як скажімо “Цитрамон”, обсяг продажів якого, між іншим, в Україні зріс із 37 місця в 2010р. до 7-го в 2012р.

4. Головне питання полягає не в тому, що потрібно заборонити або вилучити з обігу, а в тому, що робити з наркозалежними, які в усьому світі визнаються хворими. Необхідно встановити строгий контроль за реалізацією лікарських засобів в аптечній мережі.

5. Питання лікування, обліку та контролю наркозалежних перебуває в рамках національної безпеки країни, оскільки від його правильного рішення безпосередньо залежить здоров'я і безпека всього народу (зростання злочинності, зростання ВІЛ-інфекції). Тому маніпуляції на цій темі не те що небажані, а неприпустимі. Це надзвичайно гостре питання і горе реальних людей, яке вимагає діалогу з експертами, аналізу світового досвіду, впровадження і розвитку програм замісної терапії.

6. Необдумані спекуляції на тему заборон легального продажу нарковмісних препаратів навпаки виводять даний сегмент з-під контролю держави й переводить у тінь. Тобто ті чи інші учасники процесу, що публічно вимагають введення всіляких заборон без розбору, по суті є лобістами нелегального наркотичного обороту.

Героїн, кокаїн, амфетамін, екстазі, макова соломка, всі похідні наркотичні речовини від коноплі в аптеках не продаються. А витіснення з аптек препаратів, що вкрай необхідні хворим, — це залишення людей без належної медикаментозної допомоги і збільшення незаконного наркобізнесу в Україні та прибутків наркобаронів з їх лобістами.

<http://glavcom.ua/articles/13867.html>

Телебачення і радіомовлення

Рыбак развенчал надежды Тимошенко на лечение за границей

5 канал, Время новостей

На сегодняшний день ни у Президента, ни у правительства, ни у Верховной Рады нет законодательной возможности отправить заключенную экс - премьера Юлию Тимошенко на лечение за границу и руководители ЕС это знают.

Об этом в эфире «5 канала» заявил председатель Верховной Рады Владимир Рыбак.

«Этот вопрос радости ни у кого не вызывает, то, что Тимошенко сидит сегодня в тюрьме. Надо решать вопросы, но это находится вне Верховной Рады. Сегодня Квасьневский, Кокс работают. У Тимошенко есть возможность лечиться, с ней встречаются все политики, Квасьневский и Кокс ведут эту работу. Но, что касается законодательства, то сегодня не у Президента в настоящее время, ни у правительства, ни у Верховной Рады нет возможности решить завтра вопрос и сказать, что мы можем направить Тимошенко за границу лечиться и это знают руководители Европейского парламента», - заявил спикер.

Владимир Рыбак еще раз подчеркнул, что во время его визита в Вильнюс вопрос Юлии Тимошенко не обсуждался.

Ранее в СМИ появилась информация, что Рыбак во время встречи с руководством Литвы заявил, что Украина выполнит все требования ЕС, в том числе и отправит Юлию Тимошенко на лечение за границу. Позже Рыбак заявил, что во время своего визита в Вильнюс вопрос экс-премьера Юлии Тимошенко ни с кем не обсуждался.

Україна не постачала зброю до Сирії

"Студія "1+1", ТСН

Наталія МОСЕЙЧУК, ведуча: Україна не постачала зброю до Сирії. Про це сьогодні офіційно заявило Міністерство закордонних справ у відповідь на сенсаційну публікацію в американській пресі. Газета Вашингтон пост припускала, що саме через український порт росіяни могли постачати хімічну зброю до Сирії.

Олександр ШИЛКО, кореспондент: Ось він суперсекретний порт Октябрський з якого за даними Вашингтон пост і могла йти російська хімічна зброя до Сирії. Потрапити всередину стратегічного об'єкта журналістам зась. На сайті порту ... і кількості фото чітко видно, що зброя звідси йде. Ось під брезентом артилерійські гармати. Проте, що останні півтора року звідси курсували 7 суден у напрямку Сирії Вашингтон пост пише з посиланням на американську неурядову організацію Сіфуец, ось її сайт. ТСН вдалося зв'язатися безпосередньо з аналітиком Фарлі Меско якого цитує газета. У телефонному інтерв'ю той заявляє, що не звинувачує Україну в постачанні зброї, але припускає використання українського порту. Прямих підтверджень поставок до Сирії як наприклад супутникових фото в нього немає, але підозру викликає те, що на шляху до Сирії 7 суден відмикали системи навігації, тобто зникали з карти. А так роблять, коли намагаються щось приховати. Керівник порту всі ці припущення

відкидає. У МЗС заявили, що Україна припинила будь-які військово-технічні поставки до Сирії ще два роки тому, коли там тільки розгорався конфлікт. І зробив це Київ з власної волі. Тим більше, що ніяких заборон постачання зброї до Сирії мовляв немає і досі. Варіант, що це були російські вантажі у МЗС також відкинули. Буцімто в порту існує система і експортного контролю.

Євген ПЕРЕБИЙНИС, речник Міністерства закордонних справ України: «Поставок протягом 2012-2013 років чи то з України чи то транзитом через Україну до Сирії продукції військового призначення не здійснювалося».

Олександр ШИЛКО, кореспондент: Втім крім власне зброї є і так звана продукція подвійного призначення, яку можна використати як і в мирних так і в військових цілях. Свого часу в поставках до Сирії фториду натрію з якого можна робити як миючі засоби так і отруйний газ Зарин звинувачували навіть британські фірми. Тим часом депутат свободівець з Криму Едуард Леонов пропонує перевести увагу з порту Октябрський на Севастополь.

Едуард ЛЕОНОВ, народний депутат України: «З перших вуст з вуст офіцерів, родин офіцерів Чорноморського флоту Російської Федерації я знаю про те, що кораблі Чорноморського флоту Російської Федерації під виглядом військових навчань здійснюють постачання зброї до сирійського режиму».

Олександр ШИЛКО, кореспондент: Депутат закликає українську владу уважно дослідити чи йде зброя до Сирії через Україну інакше сама Україна може стати мішенню терористичних атак тих, на кого ця зброя була націлена.

Скандал на мільярд гривень *ICTV, Факти*

Олена ФРОЛЯК, ведуча: Скандал на мільярд гривень. Рахункова палата України заявляє, що 955 мільйонів гривень, за які встановили відеоспостереження на всіх виборчих дільницях, використали не ефективно. Бо записані відео матеріали практично не використовувалися. І що далі робити з цим дорогим обладнанням – невідомо. Адже закон Про відеоспостереження прийняли лише на одні вибори. Тоді уряд купив понад 32 тисячі комплектів. На кожную дільницю відправили ноутбук і дві відеокамери. На це витратили 235 мільйонів. Значно дорожче обійшлося провадження Інтернету та обслуговування обладнання – понад 600 мільйонів гривень. І робила це приватна компанія. Нагадаю, ідею оснащення відеокамерами виборчих дільниць українська влада запозичила в Росії торік, демонструючи прозорість голосування. Тепер техніка, що належить ЦВК, зберігається в місцевих державних адміністраціях.

Костянтин ХІВРЕНКО, керівник відділу взаємодії зі ЗМІ Центральної виборчої комісії України: "Що стосується закупівель, то безпосередньо закупівлею цього обладнання займалася не ЦВК, а займався Кабінет міністрів України. А налагодженням Інтернету, проведенням його туди, в ті регіони, де його не було, займалася відповідна компанія".

Україна не постачала Сирії зброю

Олена ФРОЛЯК, ведуча: Україна не постачала Сирії зброю. А військова співпраця з Дамаском припинена ще 2011-го. Так вітчизняне Міністерство закордонних справ прокоментувало інформацію американської газети "Вашингтон Пост" про те, що Росія постачає Сирії зброю через український порт "Октябрськ" у Миколаївській області. За даними видання, протягом 2012 і 2013-го року здійснено десятки рейсів з України до сирійських міст. Американці стверджують, що вітчизняний Октябрськ закритий порт, і контролюється росіянами. Водночас на сайті підприємства вказано, що він відкритий для заходу іноземних суден, і пропонує свої вантажні послуги. Порт "Октябрськ" працює з 1955 року. Для переробки спеціальних вантажів, зокрема військової техніки.

Євген ПЕРЕБИЙНИС, директор департаменту інформаційної політики Міністерства закордонних справ: "МЗС України відповідально заявляє, що протягом 2012-2013 років жодних

поставок або транзиту з російської Федерації територією нашої держави товарів військового призначення до Сирії не здійснювалося".

Голова Меджлісу кримськотатарського народу проти участі українців у сирійському конфлікті

5 канал, Час новин

Віталій ГАЙДУКЕВИЧ, ведучий: Голова Меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемільєв підтвердив заяви посла. Опосередковано. Можливу участь найманців з України, зокрема – Криму, нам прокоментував голова Меджлісу кримських татар Мустафа Джемільєв просто зараз.

Мустафа ДЖЕМІЛІЄВ, голова Меджлісу кримськотатарського народу: "Я почему сказал о том, что мне известно о том, что какие-то крымские татары там воевали, потому что мы получили сообщение о смерти одного молодого человека, и то я узнал это из интернета. Но по фамилии оказалось, что мальчик знакомый, и сын очень хорошего знакомого. А то, что ваххабиты Хизб ут-Тахрир активно агитируют о том, что братья Сирии, поскольку они агитировали, возникло предположение, что именно приверженцы этой... Как представители органа Меджлис, который считается большинство крымских татар... Например, когда была война в Чечне, то у нас просто язык не поворачивался сказать – не помогайте чеченцам. Здесь совершенно другое дело, потому что с Сирией всё понятно. Потому что среди тех, которые сейчас противостоят режиму диктатора Башара Асада, по нашей информации, есть и представители "Аль-Каиды", и других экстремистских организаций. Поэтому пока не сформировано какое-то видение того, что будет в Сирии после Асада, говорить о необходимости уничтожения этого режима просто трудно, потому что непонятно, может быть, режим будет еще хуже, чем нынешний. Поэтому мы и говорим, что это не наша война, и не надо нашим соотечественникам участвовать в этой войне".

Рахункова палата заявила, що гроші, котрі витратили на відеоспостереження за перебігом парламентських виборів, витратили марно

Віталій ГАЙДУКЕВИЧ, ведучий: Ну а поки єдиних правил нема, точкові ініціативи ситуативного покращення йдуть на пшик. Рахункова палата заявила, що гроші, котрі витратили на відеоспостереження за перебігом парламентських виборів, витратили марно. Ревізорі кажуть: 955 мільйонів гривень використали неефективно, оскільки отримані дані просто не знадобилися ЦВК. В Рахунковій палаті також зауважили, що застосування відеоспостереження під час наступних виборчих кампаній законодавство не передбачає. Відтак, подальша доля цієї системи взагалі невідома. Поки вирішуватимуть, техніку на майже 200 мільйонів гривень передали на зберігання до місцевих держадміністрацій.

Лондон готується к дням України

Интер, Подробности

Анастасія ДАУГУЛЕ, ведучая: Как и Олег Скрипка, разведку в Лондоне провела и наша Светлана Чернецкая. Она и расскажет, где и как украинцы будут покорять британцев.

Светлана ЧЕРНЕЦКАЯ, корреспондент: Задача – влюбить британцев в Украину. Срок – 3 дня. Этот грандиозный проект готовили несколько месяцев. На Туманном Альбионе нашу страну представят такой, какой ее еще никогда не видели. Украинцы оккупируют сразу несколько ключевых площадок столицы. К примеру, здесь, в парке Джубили Гарденс, возле знаменитого Лондонского глаза пройдет гала-концерт. На берегу Темзы выступят самые известные украинские артисты. Ответственный за эту часть фестиваля – певец Олег Скрипка. Кстати, он курирует и проведение ярмарки сувениров. За модную часть презентации Украины в Лондоне отвечает Ирина Данилевская. Глава оргкомитета "украинской недели моды" познакомит англичан с творчеством наших дизайнеров. Показы пройдут не где-нибудь, а в одном из самых красивых зданий города – в Королевском суде Лондона. Также покажут картины современных украинских художников, и конечно же, используют самый

беспроигрышный метод – проложат путь к сердцам британцев через желудок. Организаторы обещают изобилие традиционных украинских блюд. Здесь, в самом многонациональном городе Европы, благотворительный фонд Firtash Foundation обещает создать уникальную атмосферу и самобытный украинский колорит. Эту идею уже поддержала мэрия Лондона. "Дни Украины в Великобритании" – это первый столь масштабный проект за всю историю отношений между нашими странами.

Фонд Фирташа откроет Украину для британцев

Анастасия ДАУГУЛЕ, ведущая: Покорить колоритом. Такую задачу поставили перед собой организаторы фестиваля "Дни украинской культуры в Великобритании". Он откроется 17-го октября в Лондоне и пройдет под патронатом президента Виктора Януковича. Но не за счет государственной казны. Организатор – это благотворительный фонд Firtash Foundation. Этот первый масштабный культурный фестиваль познакомит британцев с европейской Украиной. Представит и богатую историю страны, и огромный ее потенциал.

Лада ФИРТАШ, руководитель фонда Firtash Foundation: " Хотела бы обратить внимание на логотип проекта, он очень символичен. Он выполнен в виде ключа от замка, и мы уверены, что "Дни Украины в Великобритании" станут ключом к пониманию Украины, ключом, с помощью которого любой желающий сможет открыть для себя нашу страну".

Лорд РИЗБИ, глава британско-украинского сообщества: "Мы в Британии мало знаем об Украине. Этот фестиваль станет окошком, которое откроет и современную Украину, а ей есть что показать".

Олег СКРИПКА, партнер культурного фестиваля: "Я мав амбіції поїхати на розвідку, щоб подивитися, де ми будемо робити ці події. А ми її зробимо якісно, тому що у нас для цього всі вихідні є можливості, то буде велика кількість людей, і буде всім комфортно".

Европа агитирует за себя

ТРК "Украина", События

Евгений МИХИН, ведущий: Европа агитирует за себя. В Киеве стартовала информационная компания о преимуществах евроинтеграции. Глава представительства ЕС вновь отметил, что подписание соглашения об ассоциации еще не значит присоединение Украины к ЕС. Зато адаптация законодательства к нормам Евросоюза улучшит инвестиционный климат. А отечественные производители получают равный доступ к европейскому рынку. Чиновник уверен, торговле со странами СНГ это не повредит.

Ян ТОМБИНСКИЙ, глава представительства Едуард Ставицкий в Украине: «Торговый конфликт также не в интересах России. Россия имеет очень хорошие отношения с европейскими странами. Если страна принимает какие-то негативные решения по отношению к другим странам, это повлияет также на отношения с другими странами».

Миллиард гривне на веб-камеры для последних украинских парламентских выборов потратили впустую

Евгений МИХИН, ведущий: Миллиард гривне на веб-камеры для последних украинских парламентских выборов потратили впустую. Об этом отчиталась Счетная палата. Полученные видео материалы практически не использовали. И будут ли применять эту технику во время предстоящего волеизъявления, неизвестно. Почти год она пылится в местной госадминистрации.

У столиці представили номінантів на перемогу в акції "Сім чудес Києва"

УТ-1, Підсумки дня

Любов ДОБРОВОЛЬСЬКА, ведуча: У день пам'яті "батька" українського бароко – представили номінантів на перемогу в акції "Сім чудес Києва". За звання змагатимуться, зокрема, Києво-Могилянська академія і Старий Поділ. Саме ці місця пов'язані з Іваном Григоровичем-Барським. В академії він навчався і тут сформував своє архітектурне бачення. Започаткував "хвилю" білих стін і зелених дахів церков, відтоді такий стиль переважає у

старому центрі української столиці. А купол над фонтаном "Фелічита", який нині знають як "Самсон", колись став революційним витвором архітектури. Він і досі залишається візитівкою Подолу. Переможців акції оголосять у Всесвітній день туризму – 27 вересня.

Микола ТОМЕНКО, голова оргкомітету акції "7 чудес Києва": "Вирішили скористатися доброю нагодою, оскільки сьогодні день пам'яті визначного нашого архітектора, скульптора, ідеолога, одного з ідеологів українського бароко Івана Григоровича-Барського. Звернуть увагу до тих об'єктів з акції "7 чудес Києва", до яких або був вплив архітектурної ідеології Григоровича-Барського на них пішов, або вони пов'язані з цим".

У Великій Британії вперше стартують "Дні України"

Любов ДОБРОВОЛЬСЬКА, ведуча: Відкрити Європі нову Україну. З таким завданням ідуть до Лондона українські співаки, літератори, дизайнери, арт-митці, етнографи та кулінари. У Великій Британії вперше стартують "Дні України". Фестиваль триватиме три дні з 17-го по 19-те жовтня. Розпочнеться гала-концертом за участі вітчизняних майстрів класичної та поп-музики. Потому відбудеться літературний вечір під назвою "Від Шевченка до Забужко". Заплановано також арт-виставку і показ мод українських дизайнерів. Фінальним акордом стане етно-ярмарок та фольклорний концерт.

Лада ФІРТАШ, керівник благодійного фонду-організатора проекту: "Дни Украины в Великобритании станут ключом к пониманию Украины, с помощью которого каждый желающий сможет открыть для себя Украину. По нашим подсчетам мероприятия посетят около 100 тысяч британцев. Я сделаю все возможное, чтобы наш культурный фестиваль проводился ежегодно".

Наталія КАМЕНСЬКА, українська дизайнерка: "Дуже важливо приймати участь і бути частиною такого великого проекту і першого за таким масштабом в Україні, бо українська мода вона є інакша, але вона є якісна, вона цікава і вона є модою".

Дивно, що радник Путіна дає поради не йому, а Україні *Радіо Свобода, Ваша Свобода*

Гості «Вашої Свободи»: Вадим Березовик, экс-голова правління банку «Форум»; Роман Шпек, старший радник «Альфа-банку», член Ради НБУ.

Дмитро Шурхало: Остання новина, яка мала великий резонанс, – це заява директора юридичного департаменту НБУ Віктора Новікова про те, що Міндоходів і Нацбанк активно працюють над законопроектом про введення 10% збору до Пенсійного фонду України від готівкових валютних операцій.

Як ви вважаєте, панове, наскільки зараз запровадження такого збору справді загрожує власникам готівкової валюти? Чи це так, як у минулому році? Влада теж робила такі заяви, але до запровадження податку не дійшло.

Роман Шпек: Перше. Я розмовляв з паном Новіковим, і я не почув, що вони активно працюють. Я почув, що до них поступив проект документу, який вони опрацьовують і розглядають різні точки зору, будуть давати свою для того, щоб далі його можна було розглядати. Але сказати, що це вже відбулося, що ця ідея вже володіла масами, дчасно.

– Кажуть, що вже у цьому році, можливо, не виключають, тобто до кінця року.

Роман Шпек: Надзвичайно важливо говорити про речі, які вже мають якість оформлення, як проект документу, які мають пояснючу записку. Коментувати чутки надзвичайно важко.

– Це посадовець. Це не те що чутки. Чутки – це якби я зробив таку заяву.

Роман Шпек: Безперечно. Але він не казав, що активно працюють. Це перше.

Друге. Нам потрібно говорити, в яких умовах сьогодні ми, в яких умовах працює економіка України. Розуміючи, що криза і вихід з кризи передбачає не тільки ринкові заходи, а передбачає деякі адміністративні чи ручні заходи управління, що робить уряд США чи уряд Німеччини, Франції. Звичайно, це їм вдається робити більш зграбно, як нашому українському уряду.

Якщо подивитися на стан виконання доходів бюджету, то я не хотів би вживати слова «катастрофічний», але він є загрозливий. Бо рівень доходів бюджету за 8 місяців нижчий, ніж за 8 місяців минулого року, а фінансування витрат з держбюджету десь на 6-7% вище в цьому році за відповідний період, ніж у минулому. Отже, є загроза додаткового дефіциту бюджету.

І які джерела покриття його можуть бути? Це вже питання для дискусії.

– Але такий податок може справді дати якісь істотні надходження до бюджету?

Роман Шпек: Я не думаю, що справа в цьому.

Якщо подивитися на інші неринкові фактори в Україні, то великий сектор «тіньової» чи «сірої» економіки, великий сектор готівкових розрахунків, великий обсяг грошей поза банківською системою як у гривні, так і в доларах. І от деякі заходи, які були прийняті до того, а це введення обмежень на готівкові розрахунки, дискусія щодо доцільності введення податку на валюто-обмінні операції, то його можна розглядати у комплексі.

Але я не вважаю, що цей захід ефективний, і що він може принести ту мету, про яку говорили по крайній мірі розробники рік тому.

– А про що говорили рік тому?

Роман Шпек: Що це збільшить відрахування до Пенсійного фонду, зменшить обсяг валюто-обмінних операцій, які мотивуються якимись непевними настроями чи панічними.

Але тут потрібно розуміти, що уряд сьогодні не може управляти проектами чи економікою. Уряд повинен управляти очікуваннями, очікуваннями громадян. І надзвичайно важливо давати позитивні очікування щодо реалістичності макроекономічного прогнозу, щодо реалістичності доходу бюджету, що не буде надмірного дефіциту бюджету, тоді не буде надмірного попиту на валюту, не потрібно буде видумувати якісь податки, які повинні стримати. Хоч місце на різні податки в умовах кризи чи посткризового періоду в кожних країнах є.

Але треба розуміти, що це може призвести до того, що частина коштів дійсно повернеться у банківський обіг офіційний, але частина коштів може піти на інші «тіньові» площадки. Так як введення паспортів. Це нормальна міра, яка була введена. Я майже вісім років, без кількох там днів жив, працював закордоном. І коли я хотів поміняти долари на євро, бо зарплату отримував у доларах, а жив у країні, де розраховувалися євро, то мені доводилося показувати документи.

– А Ви розумієте, які в нас можуть маніпуляції відбуватися з ксероксами паспортів?!

Роман Шпек: Так це питання не ідентифікації. Це питання того, що у нас ще не правова держава.

– То, може, з деякими заходами не варто поспішати?

Роман Шпек: Значить, тоді можна сказати, користуючись Вашою логікою, що перестаньмо продавати ножі у магазинах, бо хтось когось колись зарізав. Тут є відповідальність суб'єктів. Ми хочемо жити у добрій державі. Любим і поважаймо гривню – користуймося гривнею у розрахунках.

Навіть якщо буде введений той захід, який я не підтримую, так там розмова яка? Якщо ви кошти зберігаєте на вашому банківському рахунку, то ви можете здійснювати валюто-обмінні операції без будь-якого податку. А тільки ті готівкові, з якими ви прийшли в обмінний пункт, де не всі задоволені якістю послуг, які надаються, отам ви платите податок. Тому я розглядаю його не як чисто податковий захід, а як захід, який стимулюватиме чи має на меті стимулювати повернення коштів у банківську систему.

Але давайте почекаємо проекту закону, пояснювальної записки, тоді буде наша дискусія предметна, а не на слух.

– Давайте.

Пане Березовик, а Ви як вважаєте, як подібні заяви з боку очільників НБУ вплинуть на людей, які володіють валютою?

Вадим Березовик: Дуже багато є підстав для того, щоб люди або отримували цю інформацію і спробували використати та тим самим збільшити попит на купівлю валюти або на продаж. Тому будь-які заяви, особливо якщо ми говоримо про заяви від офіційних чи посадових осіб НБУ чи уряду, можуть вплинути або позитивно, або негативно.

Я думаю, що сьогодні, якщо ми говоримо про ринок валютно-обмінних операцій, він більш-менш стабільний. Є певні на сьогоднішній день тенденції щодо збільшення курсу обмінного на долар, але ми знаємо, що, як правило, восени є поновлення ділової активності. І це, в принципі, є сезонним фактором.

Роман Шпек: Тут обернено-пропорційне ставлення до послаблення курсу. Якщо він буде 8,5, то гривня не сильніша, а слабша.

Вадим Березовик: Так. Але я просто говорю про те, що я не бачу сьогодні ніякого...

Роман Шпек: Збалансований ринок.

Вадим Березовик: Так, сьогодні збалансований ринок. І немає ніякої необхідності, з точки зору управління чи підтримання стабільності національної валюти, для запровадження якихось додаткових чи адміністративних, чи законодавчих актів, які могли якимось чином додатково відрегулювати цю ситуацію, таким чином вплинути на ринок.

– А, може, як Ви вважаєте, це істотно дасть надходження, збільшить до того ж Пенсійного фонду, як це пояснюють?

Вадим Березовик: Все залежить від того, як, яким чином будуть використовуватися, чи яка остаточна редакція буде цього законопроекту. Тому що, якщо ми будемо говорити про редакцію, в якій буде говоритися про те, що будуть звільнятися кошти від оподаткування, які були на банківських рахунках, і таким чином ми будемо говорити про те, що збільшиться обсяг коштів, які будуть зберігатися саме у банках, а не під матрацами, таким чином не напряму, а через якісь додаткові важелі будуть збільшені обсяги кредитування економіки, відповідно будуть збільшення також надходження до нашого бюджету.

Тому що ми говоримо про те, що сьогодні уряд може використовувати не тільки прямі важелі, але й також опосередковані. І, на мій погляд, сьогодні якраз ситуація сприяє тому, щоб збільшувати вплив саме не прямих заборон чи обмежень, а, навпаки, стимулювати повернення людей, повернення підприємств до банківського сектору для того, щоб збільшилася база для кредитування економіки, таким чином створювалися нові робочі місця, збільшувалися доходи як громадян, так і підприємств.

Роман Шпек: Є надзвичайно ефективний ще й інший захід для того, щоб збільшити доходи бюджету. Українська економіка страждає від нерівних умов конкуренції, які створені за рахунок різних пільг, преференцій, наданих тим чи іншим галузям чи підприємствам. І якщо дійсно наші очільники опікуються рівнем доходів бюджету, то значно краще ліквідувати необґрунтовані пільги, створити рівні умови для конкуренції, що буде сприяти залученню інвестицій в економіку, буде створювати більше переваг для кредитування економіки і економічного зростання. Це більш надійне та більш стабільне джерело збільшення доходів бюджету, ніж оподаткування.

– Нещодавно була запроваджена така новація, як обмеження операцій з готівкою до 150 тисяч гривень. Чи вже можна зробити якісь висновки, наскільки це себе виправдало?

Роман Шпек: Наша проблема, українців, що ми, ще не впровадивши захід, починаємо робити висновки. Нам потрібно буде висновки робити десь через рік. І вони тоді будуть об'єктивними, а не популістськими чи тенденційними.

Але те, що це обмеження, то це рух у правильному напрямку. І нам потрібно подивитися, щоб нормально ці обмеження працювали і давали можливість чесним громадянам без будь-яких обмежень особистих здійснювати перерахунки. І з часом потрібно зі 150 тисяч переходити до 80 тисяч, а потім надалі скорочувати.

Тому що, дивно, коли ми говоримо, як забезпечити ріст доходів населення, а не стараємося використовувати такий механізм росту доходів населення, як розміщення коштів на депозитах у банках комерційних і додаткових заробітків наших громадян. Нам потрібно ширше

впроваджувати програму фінансової грамотності і розказувати, що тобі нічого боятися, що ти зможеш.

– Бачите, люди можуть не довіряти банкам. І це їхнє повне право. Тобто, може, у когось і підстав достатньо для цього, щоб банкам не довіряти, а більше матрацу своєму довіряти.

Роман Шпек: Ви подивіться на статистику, наскільки в цьому році зросли поступлення на депозитні рахунки громадян у комерційних банках, і ми можемо сказати, що громадяни довіряють банкам.

Інше ми можемо сказати (не так часто ми про це мали підстави правові говорити): громадяни стали більше довіряти гривні, бо значно зросли вклади громадян у гривні. Навіть скоротилися депозити громадян у доларах. Не значно, але дещо скоротилися.

– Умови по депозитах у гривнях і доларах дещо змінилися.

Роман Шпек: Умови по депозитах, умови резервування. А як, Ви хочете, щоб ми любили долар і жили в сильній незалежній Україні? Хто любить долар, той найкраще себе почуває у США. Вони там захищені. А в Україні треба поважати гривню.

– Пане Березовик, як Ви вважаєте, це обмеження щодо готівкових операцій себе виправдовує чи ні?

Вадим Березовик: Якщо ми будемо говорити про стратегічні завдання держави і про підтримку власного виробництва та власних банків, то, відповідно, ми повинні сприяти цьому. І запровадження такого заходу, як обмеження готівкових розрахунків у сумі 150 тисяч гривень, є першим кроком до того, щоб, по-перше, залучити більше тих готівкових коштів, які сьогодні є на руках у населення, до банківського сектору повернути їх, створити сприятливі умови для того, щоб клієнти змогли отримати нормальні умови для зберігання цих коштів. Тому що, не секрет, сьогодні дуже багато банків борються за ці кошти.

– Безперечно. Але зараз перша реакція на цю новацію, то це те, як уже йдуть поради, як обійти її. Тобто, очевидно, люди не хочуть, не звикли...

Роман Шпек: То ще не правова держава у нас. Тому можуть бути такі поради. І легально давати поради, як обійти закон! Ви розумієте, закон для того є.

150 тисяч – одноразовий платіж. Я знаю, що на Радіо Свобода непогано оплачують працю журналістів.

– Причому повністю «білу» виплачують.

Роман Шпек: Так. І що, у вас багато таких покупок кожного місяця, понад 150 тисяч?

– Ні, не багато таких.

Роман Шпек: Ну так чого переживати за ці обмеження?

– Це кошти людини. Людина, що хоче з тими коштами, те й робить. Це власність людини. А їй кажуть: ні, ти свою власність можеш отак, тільки таким чином розпоряджатися.

Вадим Березовик: Це справа звички. Якщо ми згадаємо, коли запроваджувалися кредитні картки, взагалі пластикові картки на початку 1990-х років, хто тоді хотів отримувати ці картки? Майже ніхто. Хто хотів зберігати кошти на цих картках? Теж були винятки. В основному, та зарплата, яка отримувалася на картки, у той же день знімалася через банкомати.

– Тобто, Ви вважаєте, що звикнуть, сподобається?

Вадим Березовик: Сьогодні ситуація інша. У мене є знайомі, які мають свій бізнес. І досить часто, коли клієнт приходиться і каже, що я хочу розрахуватися, і, припустимо, якісь проблеми з терміналом, термінал не працює, вони розвертаються і йдуть. Тобто, вже сьогодні населення почало звикати до того, що потрібно мати кошти...

Роман Шпек: У гаманці карточку, а не кеш.

Вадим Березовик: Тому що це, по-перше, безпечно, по-друге, це зручно, тому що ти вже...

Роман Шпек: І гроші працюють.

Вадим Березовик: Так. І ти ще й, до того ж, отримуєш додатковий дохід.

– Маємо запитання радіослухача.

Слухач (переклад): По-перше, українські банки – це не банки, які на Земній кулі існують. Ми ж знаємо, хто створював ці банки і хто зараз хазяї цих банків.

По-друге, перше місце по податках! Це навіть Батий 10% брав, коли завоював Київську Русь. А в нас це ж бандитська країна! Тому ніхто не довіряє цим банкам, ніхто не збирається туди нести гроші.

– Ну от, довіра до банків. Бачите, я вас не обманював, коли казав, що довіра до банків низька.

Роман Шпек: Це свідчення того, що Україна стала на шлях демократії, скоро буде правовою державою, і є різні точки зору.

Але статистика – річ уперта. Якщо подивитися, скільки громадян прийшло і який приріст коштів на депозитах громадян у цьому році, то це дійсно вражає і говорить, що приходять.

А для того, щоб держава не була бандитською, то треба не тільки про це по телефону говорити, а коли йдеш на вибори, думати, за кого голосуєш.

Вадим Березовик: А стосовно кількості клієнтів можна говорити теж не тільки про депозити, але й взагалі про кількість осіб, які мають рахунки у банках, які мають карткові рахунки, які здійснюють, не просто ходять до Ощадбанку і сплачують комунальні платежі, але й які через рахунок, відкритий у банку, сплачують будь-які платежі.

Роман Шпек: І часто зараз, не приходючи у відділення, а користуючись своїм комп'ютером чи айпедом і тому подібне.

– Я зрозумів. Ви оптимістично оцінюєте ситуацію. Давайте перейдемо до наступного питання.

У нас зараз, принаймні впродовж літа, йшли повідомлення про значне зменшення золотовалютних резервів. Тобто, золотовалютні резерви НБУ зменшуються. Такі показники вказувалися, порівнювалося, що це найбільше зменшення за 5 років чи за 7 років.

Які це може мати наслідки, панове?

Роман Шпек: У кожній темі потрібен професійний підхід. Я в цілому не заперечую проти Вашого твердження, що золотовалютні резерви зменшувалися. Але Ви не сказали, що чисті золотовалютні резерви збільшувалися. А яка різниця між резервами і чистими? Чистими – це власні кошти НБУ. А загальні резерви – це ті резерви, які сформовані також за рахунок запозичених коштів, у тому числі і коштів НБУ.

Так, резерви повинні б бути більшими. Але за цей період, коли ми повертали кредит МВФ, кошти, які не позичені, а є власністю української держави, НБУ, зросли.

– Так усе ж таки, тут немає особливих підстав хвилюватися, що це матиме якісь негативні наслідки?

Роман Шпек: Наслідки не від резерву можуть бути. Наслідки можуть бути від невдалої економічної, грошово-кредитної чи бюджетної політики.

– Все ж таки резерв – це така «подушка», яка...

Роман Шпек: А резерв – це те, що можна використати. Але якщо розумна політика, то резерв завжди залишається резервом, і він не буде використаний.

– Запитання ще одного слухача.

Слухач: Я, з огляду на дзвінок попереднього додзвонювача, хотів би сказати, що не справа в тому, що люди не здійснюють операцій чи не несуть гроші до банку, а справа в тому, що були проблеми з банком ще з радянським, і проблема з теперішніми банками, по-перше, то це ризик того, чи пропадуть гроші, чи не пропадуть, а по-друге, от зараз банки почули таку операцію з обмеженням у 150 тисяч, то зразу ж будуть комісійні невідомо які величезні.

Тобто, оце є основний предмет розмови, що треба було б обговорювати, на який треба були б зробити акцент.

– Отже, панове, чи не будуть банки зловживати після такого встановленого обмеження?

Роман Шпек: Думаю, що не будуть. Тому що банки значно більше зацікавлені у притоці клієнтів, у притоці клієнтських грошей, ніж заробити на одному клієнті. І комісійні тут не будуть тим, що може стримувати чи погіршувати стосунки між банком та користувачами наших послуг.

Вадим Березовик: Я згоден з паном Романом, тому що, якщо це є розумний акціонер і розумне керівництво банку, то воно зацікавлене не в тому, щоб заробити один раз і забути про заробіток у майбутньому, воно зацікавлене у тому, щоб...

– У тривалій співпраці.

Вадим Березовик: ...залучити клієнта, який буде платити сьогодні, завтра і післязавтра.

А стосовно довіри, то, якщо ми подивимося, сьогодні збільшилася сума коштів, яка гарантується фондом гарантування, збільшився обсяг залишків у фонді гарантування. Тому, я думаю, що це якісь є певні історичні залишки негативного якогось...

– А наскільки себе виправдовує тримання курсу гривні відносно до долара на такій одній стабільній позначці?

Роман Шпек: Я прихильник реалістичного курсу, а не стабільного. Якщо реалістичний курс є стабільним, то це результат вдалої економічної політики. А відданості тільки стабільності не повинно бути.

– Пане Березовик?

Вадим Березовик: Я думаю, що потрібно переходити на плаваючий курс, так як він зможе краще впливати на імпорتنу політику і на експортний потенціал країни, відповідно і на позитивне сальдо нашого зовнішньоторговельного валютного балансу.

Роман Шпек: Вадиме, але для плаваючого курсу потрібний час і все ж таки перейти до фази економічного зростання. На цьому етапі він може бути оправдано більш гнучким з подальшим плаваючим.

Вадим Березовик: Ми можемо це називати плаваючим, але, може, встановити якийсь коридор для початку і відпустити його у цьому коридорі, а в подальшому вже, дійсно, переходити на плаваючий.

– Радник російського президента Сергій Глазьев сказав, що Україну найближчих півроку, якщо не зміниться баланс фінансової системи, очікує дефолт.

І, справді, у нас така ситуація, що імпорт значно більший за експорт.

Роман Шпек: По-перше, немає ніяких загроз дефолту. І всі зобов'язання короткострокові, які є перед державою, можуть бути виконані і покриваються у достатній мірі наявними валютно-кредитними резервами.

Але от ті всі заяви пана Глазьева... Радник президента – і постійно радить Україні. Він не є радником українського президента. Він мав би не публічно звертатися до України і українців, а звертатися до президента, який його працевлаштував, і йому давати поради.

А так вийшло, що всі його заяви йдуть не до президента, який його працевлаштував, а він звертається до нас. Отут дивно!

Вадим Березовик: На мій погляд, немає ніяких підстав для дефолту. Це, скоріше, перебільшення і спеціальне погіршення ситуації в очах і іноземних інвесторів, і взагалі того оточення, яке ухвалює рішення, чи інвестувати кошти в Україну, чи ні.